

Р т д ъ лъ в т о р о й.

А К Т ы

о б ѿ у с т р о и с т в ъ п о м ъ щ и ч и х ѿ и н ъ н і ю г о з а п а д н о й Р у с и въ X VI вѣкѣ.

I.

Опись имѣнія Заборольскаго ¹⁾ 1566 года, августа 29.

Реестръ списанія двора Заборольскаго: будованія, домов, светлиць, комор, подъклетовъ и ганков, стаен, оболон, печей, коминов, столов и што у коморох, скрын, судов у пивницы, лазни, от мала до велика; такъже у гумни збожя озимого, жита, ячменю, овса в стозех, и на поля нежатого ярива такъже от мала до велика; на дворцы хоромъ, ставов, саду, огородов и людей тягълыхъ, починностий и службъ их, огородников, кгрунтьтов, пол, сеноожатей, гаев, дубровъ, зарослей и всяких пожитков малыхъ и великихъ, ку тому именю, двору Заборольскому прислухающих.

Напервей, двор Заборольский. Бубовани: уехавши у двор, сторона по правой руцы, от ставу, дом при земли, светлица, двери на зависах; в ней окон три з оболонами скляными ув олове, лав вколо три, стол флядровый, печ поливаная зеленая. С тое светлицы комора, в ней двери на зависах из защепками, сени. С тое же светлицы двери на зависах из западнею; окон три з оболонами скляными ув олове, у третьего оконца нет; комины два мурованных до светлицъ. С тых же сеней напротивку светличка:

¹⁾ Въ предисловіи къ этому акту сказано, что Заборольское имѣніе принадлежало фамилії Борзобогатыхъ и по приказанию короля отдано за долги Михаилу Малинскому, маршалку королевскому. По этому случаю и составлена была настоящая опись. Въ настоящее время Заборолье—небольшое село Луцкаго уѣзда.

двери двое на зависах, стол липовый з ногами, лавка передъ столомъ, лав вколо четыри, окон три з оболонами ветхими деревыми, печ поливаный зеленый, збитый, деревый, коминокъ подле печи муроаный. С тое светлички комора: двери на зависех, окон две з оболонами скляными ветхими, деревыми.

Ворота с приезду от Лудка уезные цели; над вороты кганокъ, на нем окон и оболон скляных нет. У того кганку двери на зависах из защепъками двема. По ливуй руцы сторона сени при земли: двери на зависах, окон три, оболона одна, половица скляное, комин муроаный. С тых же сений усьход на ворота, на кганокъ; на усходе двери из защепкою. С тых же сений пивница, двери на зависах изъ защепкою; у пивницы бочки два пивных, а два полбаришки. С тых же сений светлечка: двери двое на зависахъ, ув одных западня, окон три з оболонами скляными ув олове, стол дубовый з ногами, лав вколо четыри, печ поливаная зеленая, подле печи коминок муроаный, ложко дубовое. С тое светлечки коморка: лав два, окон два, оболона скляная одна не цыла. С тое коморы коморка потребъная, комин муроаный. С тое же коморы светлечка: двери на зависах, лав четыри, комин муроаный и печ поливаная зеленая, окон два малых без оболонокъ. С тое светлечки сенцы з двоими дверми на зависах; с тое сенцы сен перед гриднею, двери на завесах и зъ западнею; с тое сенцы клетка, двери на зависах; с тых же сенецъ гридня, в ней стол дубовый, лав вколо четыри, двери без завесов и без защепокъ. Стайня: ворота изъ защепкою, в ней драбин четыре и жалобы четыри; над вороты стаенными кганочокъ без дверей.

Сторона третая, от села, от запусту, на рогу: кганокъ, подле того кганку сенца, двери на завесах из защепкою; в ней комин муроаный, ложко дубовое; с тых сенецъ светлечка, двери двои на зависах из защепками, окон три, оболон скляных ув олове ветхихъ, без оконецъ, два, лав вколо четыри, печ поливаная зеленая, цеглою положона. С тое светлечки сенца: двери на двор

на зависах из защепкою, коминъ два муроныхъ, один зепсованный; с тыхъ сенецъ коморка потребная. С тыхъ же сенецъ напротивку светлечка, в ней двери на зависах из защепкою, лав вколо четыри, окон три, оболона одна, ветхая зас. С тое же светлечки сенца, двери двое на зависах, одни из защепкою, коминъ муроный. Подле тое же сенки коморка: двери на зависах, коминъ муроный, злый. Подле тое же коморки гридня зъ сенми, напротивку из сенцей коморка; в тыхъничего нетъ. Кухня, в ней двери на зависах и з защепкою, коминъ глиною облеплен и горны; с кухни коморка, в ней вилки желизные три, рожны три, котел оден и горшчик меденый; а возокъ подле кухни, кола окованные.

Посеред двора дом великий: сен великая, двери двое на зависах, оконъ семь, у четырех окон по полоболонъ скляное, а пятая цылая, а два окна без оболонъ, коминъ два муроных до печей. С тыхъ же сеней светлица, двери на зависах; в ней окон четыри з оболонами скляными ветхими, у четвертой оконца нет, стол дубовый з ногами, лав вколо четыри, печ поливаная зеленая, цеглою положона. С той светлицы комора, двери на зависах и з замкомъ нутреным; в ней коминъ муроный; с той коморы коморка потребная. В той же коморе скрыни зеленая а рябая, не замкнены, окованы; в них листов и рейстров старых непотребъных не мало; скрыники московские две, окованных, не замкнутые, старые, у в одной рейстров и листов такъже непотребъных немало, а в другой маку с пол-сита; скрыни билая, старая, окована, не замкнена, в нейничего нет. Сумы военные юхты чирвоные, в них кгротов древцовъх семъ; сумки малые, ветхие; пуздро фляжское оковано желизом билым, в нем шить ничего. З другое коморы до тое же до захованя знесено: скрыни билая, старая, окована, не замкнена, в нейничего нет; скрыни черная, окована, не замкнена же, в нейничего нет; скрыни билая, старая, окована же, без века; тарчи стрыфастые три, образцы малеванные невеликие четыри зас. С тыхъ же сеней напротивку светлица, в ней двери на зависах, оконъ три, оболоны скляные ветхие две, лав вколо четыри.

тыри, печ поливаная зеленая. С той светлицы комора, в ней двери на зависах з замком нутрьним, комин муроный зась. С тых же сеней усход на сини, на всходе двери на зависах; на кланку столы ветхие три, лавок перед столы три. Подле тое светлицы втыле коморка, в ней двери на зависох. У того дому оконицъ до окон з двора затвористых на завесах семъ.

Сторона двора от ставу и от запусту острогом острожона. Лазня над ставом у саду, в ней окно з оболоною скляною, двери на зависох, лав три. Через сенцы до ставу двери двои на зависах; на противку коморка, двери на зависох, без печи, комины два муроных збитых, дирявые.

Дворецъ не огорожон. На дворцы гридня немалая, в ней стол, лав вколо четыри; сени, в тых же сенях в концу коморки две з дошечкъ, перечиненые, там никого иничего нет. Сырница на соах, плетеная, в ней нѣт ничего. Оборы на быдло с хвосту плетеные две, в нихничего нѣть. Свиней двадцатеро одво, а малых поросят шестеро; гусей двадцатеро одно; кур сорокъ.

Бровар неподалеку дворца, в нем котел пивный не малый, кади два, а приkadковъ пять, котлы горилочныхъ два с трубами и с трубницами цылые, бочок пивныхъ четыри, ушатки два. С того жъ броварю изба, у которой солоды спрашуют.

Огороды два: огород при дворцу, в котором озимков капусты барзо злых гряд тридцат, цыбули гряд двадцат сем, пегрушки гряд три; другой огород за гумном подъ запустомъ, в которымъ цыбули гряд двадцат четыри.

Гумно: Ужата жита и збожя року теперешнего шестдесят шостого: жита озимого пол-одинадцати стырты, в которых поведели зложено копъ девят сотъ. Овса важатого стырты три, у которых зложено копъ шест сотъ. Ячменю кошоного и еще некошоного на поли, велими недоброго, может быт возов зъ двадцат. Гречихи з посияния мац четырех, еще нежатое на поли, может быти копъ сорокъ. Гороху на поли не жатого может быт стог. Попел смалцований, который есть у гумнѣ, у клуни, у бочках,

поведили лаштов петдесят пят. Сина накошоного и на пустых поляхъ на поли стырть три, бо жадных сеножатей ку двору нѣт. Жорав хованый у гумни один.

Садъ под двором надъ ставомъ, у котором есть щипув не
мало, але на них ничего нет. Ставков под двором перекопаных и
спустошоных, у которых уже рыбы выловено, три. Сажовка межи
гумном и дворцемъ одна, в ней ничего нет. Лебеди на ставку
три. Корчма дворная на гостинцу, в которой изба чорная, комора,
пивница, в ней столы два и стодола. До тои корчмы всѣ потребы
з двора дают. Церков; попъ Климентей.

Люди ку тому двору Заборогскому:

Степан Омелянович	маєт	.	.	.	.	.	.	коня 1, вол.	1.	
Сенко Бачлай	маєт	.	.	.	.	.	.	коня 1, вол.	2.	
Мишкова вдова	маєт	.	.	.	.	.	.	коня 1, вол.	2.	
Богдан	маєт	.	.	.	.	.	.	коня 1, вол.	2.	
Андрей Литвин.	ничого не маєт.									
Яско	ничого не маєт.									
Савка тесля	маєт	.	.	.	.	.	.	коня 1, вол.	2.	
Тимошка Батович	маєт	.	.	.	.	.	.	коня 1, вол.	2.	
Тимошко Ивашчик	маєт	.	.	.	.	.	.	коня 2, вол.	2.	
Федець	маєт	.	.	.	.	.	.	.	вол.	1.
Макар Дацкович	маєт	.	.	.	.	.	.	.	вол.	2.
Мицко Степунич	маєт	.	.	.	.	.	.	коня 1, вол.	2.	
Мишко Дудка	маєт	.	,	.	.	.	.	кляч 1.		
Васко Челий	маєт	.	.	.	.	.	.	.	вол.	1.
Яцукъ Ковал	маєт	.	.	.	.	.	.	кляч 1, вол.	2.	
Микитка Дудка	маєт	.	.	.	.	.	.	коня 1, вол.	2.	
Петрік Полозович	маєт	.	.	.	.	.	.	.	вол.	1.
Федець Швитка	маєт	.	.	.	.	.	.	кляч 1, вол.	1.	
Гаврилец Мойсеевич	маєт	.	.	.	.	.	.	кон 1, вол.	1.	
Савка Гаврилович	маєт	.	.	.	.	.	.	кон 1, вол.	2.	
Мойсей Пуцькъ	маєт	.	.	.	.	.	.	кон 1, вол.	3.	

Ярмолець Полозович	маєт	. . . . .	вол. 3.
Юрко Пожога	маєт	. . . . .	кляч 1, вол 1.
Сенко Мойсеевич	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 3.
Федець Дроневич	маєт	. . . . .	кон 1, вол 1.
Сенко Явлошевич	маєт	. . . . .	кон 1, вол 1.
Остапець Дроневич	маєт	. . . . .	кляч 1.
Курилець Дроневичъ	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 2.
Орехва	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 2.
Антон	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 2.
Ігнатець Жученя	маєт	. . . . .	кляч 1, вол 1.
Кондрат Жукъ	маєт	. . . . .	кляч 1, вол 1.
Гарасимъ	маєт	. . . . .	кляч 1, вол 1.
Ясько Левкович	маєт	. . . . .	. . . . . вол 1.
Станко Бортник	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 2.
Іванъ Хотинович	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 2.
Син его Мицъ	маєт	. . . . .	кон 1, вол. 2.
Лучка	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 2.
Дмитрик	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 3.
Сенко Романович	маєт	. . . . .	. . . . . вол 1.
Андрей Редка	маєт	. . . . .	. . . . . вол 1.
Філко	маєт	. . . . .	. . . . . вол 1.
Грицко Манюкович	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 2.
Андрей Семак	маєт	. . . . .	кляч 1.
Марко Шашкович	маєт	. . . . .	. . . . . вол. 3.
Грицко Карел	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 3.
Кондрат Шоман	маєт	. . . . .	кляч 2, вол. 3.
Гаврило Стадник	маєт	. . . . .	. . . . . вол 1.
Сенко Кулик	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 2.
Децко Кантуревич	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 2.
Аврамець, попов брат,	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 1.
Романец Галенищевич	маєт	. . . . .	кляч 1, вол. 2.
Іванец Галенищевич	маєт	. . . . .	кляч 1, вол 1.
Іванец Кулікович	ничого не маєт.		

Игнат Пашкович . . . . . маєт . . . . . кляч 1, вол. 2.

Гарасим Винник . . . . . ничего не маєт.

Андре(ц), зат Кабатов, маєт . . . . . кляч 1, вол. 1.

Давыд Сенютыч . . . . . маєт . . . . . кляч 1, вол. 2.

Петрик Давыдов зат . . . . . маєт . . . . . вол. 1.

Супруновая вдова . . . . . маєт . . . . . вол. 1.

Иванец Мыцынич . . . . . маєт . . . . . кляч 1, вол. 2.

Томилецъ . . . . . маєт . . . . . вол. 1.

Повинности их: в рок с каждого вола по маць овса, а на работу повинни слухати, яко роскажуть.

Огородники: Левко вухар, Яцко тесля. Тые земли не мають и ничего не пашут.

Книга гродская Луцкая 1566 года, № 2040, листъ 342—344.

II.

Опись имѣнія Черногородскаго. 1578 года, апрѣль.

Реестръ списанья двора Черногородскаго, речей всіх рухомых, статковъ домовыхъ, такъже земельніх и всіхъ людей, через мене, возного повѣту Луцкаго, з уряду приданого, Богдана Коптевицкаго и при шляхте на имя: Ивану Богушевичу Липленскому, при мене Прокону Григоревичу Холоневъскому, по смерти небожчици кнегиши Миколаевое Збаразское кнегини Ганны Деспотовны, при взятью водле тестаменту ув опеку детей всіх и именей небожъчика князя Романа Санъкгушка¹⁾, воеводы Бра-

---

¹⁾ Романъ Федоровичъ Сангушко, воевода Брацлавскій, гетманъ дворный Великаго Княжества Литовскаго, староста Жигомирскій, державца Речицкій, прославившися своими побѣдами надъ войсками Иоанна Грознаго, умеръ въ 1571 году. Въ загіздії своемъ 1571 года, маx 10, Сангушко назначилъ матерью кнегиню Анну

славъского, его милости ясневельможному пану Костенътину княжати Острозскому, воеводе Киевъскому, маршалку земли Волынское, старосте Володимерскому, в року теперешнемъ тисеча пятсотъ семдесять осмого, месяца априля... дна.

Дворъ Чернгородцій, што в нем ест. Напервей, вшедши в двор, по левой стороне светлочка из сеньми; в ней печ простая, оболоны паперевые. За тою жъ светлочкою кухня; подле тое кухни другая светлочка, в ней печ простая, оболоны паперевые. Противъ тое светлочки з сеней комора; подле тое коморы клеть для схованя; подле клети чорная изба из сеньми; подле избы две стайни под однимъ побitemъ. Тоє будоване все в том дворе драницами побито.

Обора зовъсимъ достатечне збудована; в той оборе быдла рогатого великого и малого, то есть: коров с теляты и яловыхъ одиннадцат, воловъ три, озимков осмъ, телят такъ рочныхъ одиннадцат, свиней великих и малыхъ осмънадцат, гусей десят, утокъ десять, куръ тридцат.

Ку тому двору млынъ з однимъ коломъ на реце Бруске; ставъ прозвищомъ Строженецъ в пусте лежить.

Озера ку двору палежачие: озеро Глубокое, озеро Обложе, озеро Черцко, озеро Болодко.

Деспотовну, по 2-му браку Збаражскую, опекушею надъ дѣтьми и всѣмъ своим имуществою; въ случаѣ смерти княгини, она должна была перейти къ князю Константину Острожскому, воводѣ Киевскому, маршалу земли Волынской, старостѣ Владимирскому. Романъ Сангушко бытъ ревностный христіанинъ православнаго исповѣданія. Въ иѣніи своемъ Несухоѣжахъ (нынѣ мѣстечко Ковельскаго уѣзда), онъ имѣлъ свой собственный монастырь, называвшійся Мелецкіи, и въ этомъ монастырѣ завѣщалъ похоронитъ себи, по закону христіанскому греческому. Въ городѣ Туріїскѣ (нынѣ мѣстечко Ковельскаго уѣзда) онъ устроилъ больницу при церкви св. Спаса, назначивъ на содержаніе ея село Ставокъ съ землями и крестьянами. Завѣщаніе Романа Сангушка внесено въ актовыя книги замка Владимирскаго. Си. книгу грекскую Владимирскую 1582 года, листъ 303.

Село Чернъгородокъ: дворище¹⁾ Тишкович, грошай двадцат девет повинен дат; дворище Костюкович, грошай двадцат девет²⁾ повинен дат; дворище Конъдратович, грошай двадцат девят повинен дат; дворище Кошелевич, грошай двадцат девят повиненъ дать; дворище Ланевич, грошай двадцать девять повинен дать; дворище Тарасовъское, грошай двадцат три повиненъ дать; съ того жъ дворища Тарасовъского пятую часть на двор робеть; дворище Шепелевъское двадцать девять грошей повинен дать; дворище Елкович, грошай двадцат девять повинен дать; дворище Мызкотич, грошай двадцать девять повиненъ дать; дворище Гулевич, грошай двадцать девять повиненъ дать; дворище Марковъское, грошай шестдесять повиненъ дать, але роботы някое не робеть; дворище Мишковъское, грошай пятнадцат повиненъ дат; дворище Вощинич—грошай сорокъ повиненъ дать; дворище Пречистинъского попа, грошай пятнадцат повиненъ дать.

1) Подъ дворищемъ разумѣется здѣсь дворовое иѣсто виѣсть съ привадежающимъ къ нему огородомъ и пахатымъ полемъ. Дворища не имѣли то:но опредѣленной мѣры, какъ земля и десятины, но вѣроятно назначались для каждого тягла по глазомѣру. Отъ этого величина ихъ весьма различна. Въ актахъ отличается два рода дворищъ: дворища большія, добрыя, старожитны и дворища малыя. Первые назначались для водворенія цѣлыхъ крестьянскихъ родовъ, вторыя для однихъ только семействъ. Дворища раздѣлялись на полдворища и жеребы, жеребы на полжеребы. Въ кременецкомъ повѣтѣ дворища назѣрались помѣрками, большія заключавши въ себѣ 4 помѣрка, меньшія 1 помѣрокъ. Какое пространство земли заключалось въ помѣркѣ, неизвѣстно. Смотри раздѣльную запись имѣнія Бережецъ 1595 года, ноября 15, въ книгѣ гродской Кременецкой.

2) Въ концѣ XVI вѣка, однѣ гроши польскій равнялся 8 выѣшнимъ грошамъ, или 4 к. сереб., счиная въ выѣшнемъ грошъ $\frac{1}{3}$ коп. сереб. Королевскимъ універсаломъ 1571 года $2\frac{1}{3}$ гроша польскія уравнены 2 грошамъ литовскими; следовательно 1 грошъ литовскій будетъ равенъ 5 копѣйкамъ сереб., одна грошай литовскихъ, заключавшая въ себѣ 60 грошей, будетъ равна 3 выѣшнимъ рубл. сереб. (См. Обзоръ Русскихъ и иностранныхъ въ Россіи денегъ барона С. де Шодуара. Санктпетербургъ 1838 т. I, стр. 75. Срав. также Dzieła Tadeusza Czackiego. Rozpr. 1843 т. I. Tablica ewaluacyj monet Polskich. Monety dawnej Polski. Prz. Edwarda Rosta-wieckiego. Warszawa, 1845).

Село Маневичи: дворище Максимовское, грошай двадцать девять повиненъ дать; дворище Теколское, грошай двадцат девять повиненъ дать; дворище Бовсунович, грошай двадцат девять повиненъ дать; дворище Счербович, грошай двадцать осмъ повиненъ дать; дворище Тарасович, грошай двадцат девят повиненъ дать; дворище Дорошовъское, грошай двадцать повиненъ дать.

Съ тыхъ же сель двухъ Черногородъцкого и Маневичкого чинит дани медовои повинъни давать въ рокъ ведер меду сто и полтретя надцать ведра меду, а въ пусте гинеть дани медовои ведро и везовица меду; а повинност роботы их водле давнаго звычаю.

Село Колки: Веремей Анъдреевичъ грошай тридцат повиненъ даг; Мацко Онанковичъ грошай шестдесят повинен дат; Мицита Онанковичъ грошай тридцат повиненъ дать; Стас Онанковичъ грошай тридцат повиненъ дат; Мойсей Онанковичъ грошай тридцат повиненъ дать; Грицына грошай тридцат повиненъ дать; Федець Онанковичъ грошай тридцат повиненъ дат; Олексей грошай тридцат повиненъ дат; Нац Шелестовичъ грошай тридцат повинен дат; Карпъ Шелестовичъ грошай тридцат повиненъ дат; Панъфилъ грошай тридцат повиненъ дать; Корней грошай тридцать повиненъ дать; Матфей грошай тридцать повиненъ дать; Корней а Матфей грошай шестдесят повиненъ дать; Яцко грошай тридцат повиненъ дать; Романъ Петровичъ грошай тридцат повиненъ дать; Сенько Ковалъ грошай тридцать повиненъ дать; Мицко Петровичъ грошай тридцат повиненъ дать; Сергей Петровичъ грошай тридцат повиненъ дать; Хома Петровичъ грошай тридцат повиненъ дат; Гуцъ Петровичъ грошай тридцать повиненъ дать; Сергей Мацковичъ грошай тридцат повиненъ дат; Сенько Дятель грошай тридцат повиненъ дат; Оксентей грошай тридцать повиненъ дат; Иван Верич грошай шестдесят повиненъ дать; Мецъ грошай тридцат повиненъ дат; Манецъ грошай тридцат повиненъ дать; Сыч грошай тридцат повиненъ дат; Стас Дудко грошай тридцат повиненъ дать; Рабецъ старецъ грошай семьдесят повиненъ дат; Степанъ грошай

тридцать повиненъ дат; Лукьянъ грошей тридцат повиненъ дать; Олихвер Шумич грошей тридцат поиненъ дать; Матфей грошей тридцат повиненъ дат; Сергей Манкович грошей тридцат повиненъ дат; Манець Сычевич грошей пятнадцат повиненъ дат; Лукьянъ Шумич грошей двадцать повиненъ дать; Харитон Аванькович грошей тридцат повиненъ дать; Гаврило Мацкович грошей тридцат повиненъ дать; Сергей Сусвич грошей тридцат повиненъ дать; Федец Грицина грошей тридцат повиненъ дат; Федец Олешкович грошей тридцат повиненъ дать.

Село Рудники: Иванъ Глебович грошей тридцать повиненъ дат; Андрей Глебович грошей тридцат повинен дат; Ониско грошей тридцат повинен дат; Ненад грошей тридцат повинен дат; Левъ Огеевич грошей тридцат повинен дат; Грицко Огеевич грошей тридцат повинен дат; Иванъ Кононович грошей тридцать поинен дать; Дорошъ Бахонович грошей тридцат повинен дать; Яцко Вацынич грошей тридцат повиненъ дат; Ониско Бахонович грошей тридцат повинен дат; Васко Кунцевич грошей тридцат повинен дать; Децко грошей тридцать повинен дать; Протасъ Якович грошей тридцат повинен дать; Сенко Воронович грошей тридцат повинен дат; Павел грошей тридцать повинен дат; Якимъ Шацынич грошей тридцат повиненъ дать; Зенько Сеневич грошей тридцат повиненъ дать; Васко Койлинъский грошей тридцат повиненъ дат; Яцко огородникъ грошей пят повиненъ дат; Сенко Воронович грошей десять повинен дат; Иванецъ Глебович грошей десять повинен дать; Протасъ огородникъ грошей десять повиненъ дать.

В Колку половица Родловъского двораща впусте лежит, с которого копа грошей гинеть; Лозинского пол двораща впусте лежит, грошей тридцат гинет. В Рудниках Мацевич двораще впусте лежит, двѣ копи грошей гинеть; Пухновичъ жеребей упусте лежит, грошей тридцат гинет; Глебович жеребей упусте лежить, грошей тридцат гинет; Тютновичъ жеребей упусте лежит, грошей тридцат гинеть; Бахоновичъ жеребей Ярмаковъский впусте лежит, грошей тридцат гинет.

С тыхъ жъ сель двухъ Колковъского и Рудницкого чинят
дани медовое и пивни давать в рок ведер двадцать и ведер чо-
тыри и полторы везовицы, а пивнность работы ихъ подлугъ
давнаго звычаю.

Село Воля-Ситная: Данило войтъ грошей шестдесят по-
виненъ дать; Ивашко Шорко грошей шестдесят повиненъ дат;
Васко Сухоног грошей шестдесят повиненъ дать; Василец Гира
грошей шестдесят повиненъ дат; Семко Счербакъ грошей шест-
десят повиненъ дат; Федко Клюка грошей шестдесят повинен
дат; Зенько Киверза грошей шестдесят повинен дат; Омелян
Сецина грошей шестдесят повинен дат; Яцко Влезло грошей
шестдесят повиненъ дат; Ивашъко Сушко грошей шестдесят по-
виненъ дат; Сенко Сорока грошей шестдесят повиненъ дат; Ивашко
Козлякъ грошей шестдесят повинен дат; Игънат Володко грошей
шестдесят повиненъ дат; Иванъ Черевъко грошей шестдесят
повиненъ дат; Гац Догадко грошей шестдесят повиненъ дат;
Волос Дегот огородникъ грошей дванадцат повинен дат; Васко
Прагайло грошей двадцать повиненъ дать; Грицко Глушко
грошей двадцать повиненъ дать; Хъвень огородникъ грошей
двадцать повинен дать; Тихона удова грошей полчетверта по-
винна дат; Курило, подсуседокъ, грош одинъ повиненъ дать;
а пивнность работы ихъ подлугъ давнаго звычаю.

Село Дедовичи: Моисей Богданович грошей тридцать пови-
ненъ дат; Анъдрей Чепега грошей тридцать повиненъ дать; Стецко
Спольтиженя грошей тридцать повиненъ дать; Анъдреец Ванько-
вич грошей тридцать повиненъ дать; Пархомъ Ярмолович грошей
тридцать повиненъ дать; Федец Богдановичъ грошей тридцать по-
винен дать; Федецъ Ожоговичъ грошей тридцать повиненъ дать;
Романъ грошей тридцать повиненъ дать; Гриц грошей тридцать
повиненъ дать; Максимъ Ожогович грошей тридцать пови-
ненъ дать; Микита Носкович грошей тридцать повинен дать;
Лучко Ванкович грошей тридцать повиненъ дать; Лукьянъ ого-
родник грошей шест повинен дат; Десятникъ огородникъ грошей

четыри повинен дат; Аношко подсуседокъ грошай четыри повинен дать. Иван Лутчич грошай четыри повиненъ дат за шины, Федец Ожогович грошай пять повиненъ дать; Мойсей грошай десять повиненъ дать; Микита с товарыши грошай двадцать повиненъ дать; тот же Микита за гребло грошай два повиненъ дать; Максимъ Ожогович грошай пять, а за гребло грошай два повиненъ дать; а повинность роботы ихъ водлугъ давнаго звычаю.

Село Опотовичи: Иванъ Полуянович грошай тридцат повинен дать; Мойсей Полуянович грошай тридцать повиненъ дать; Кацко Лецевич грошай тридцать повиненъ дать; Омельянъко Лецевич грошай тридцать повиненъ дать; Иванъ Пронявич грошай тридцать повинен дать; Мацко Пронявич грошай тридцать повиненъ дать; Павел Супронович грошай тридцать повиненъ дать; Федец Луцевич грошай тридцать повинен дать; Аньтонъ огородникъ грошай шесть повиненъ дать; Аврамъ подсуседокъ грошай пять повиненъ дать; Павел Супрунович грошай шесть повиненъ дать; Иванец Пронявичъ грошай шесть повиненъ дат; Мацко Пронявич грошай шесть повиненъ дать. Тые жъ три человѣки Павель, Иванец а Мацко за гребла грошай три, пенезей шесть повинни дать. Кацко Лецевич грошай десять повиненъ дать; Иванецъ грошай шесть повиненъ дать; Мойсей грошай шесть повиненъ дать. Тые жъ три человѣки за гребла грошай три, пенезей шесть повинъни дать. А повинность роботы ихъ водлугъ давнаго звычаю.

Село Звовъ: Федец Собанъ грошай шестидесять повиненъ дать; Сергей грошай тридцать повиненъ дать; Горасимъ грошай тридцать повиненъ дать; Романъ Воронович грошай тридцать повиненъ дать; Мишко грошай тридцать повиненъ дать; Ивашко Попович грошай осмыдесятъ повиненъ дать; Васко Вороновичъ грошай тридцать повиненъ дать; дворище Бойковъское впусте лежит, грошай тридцать гинет, а за шины грошай четыри; Гарасимъ грошай четыри повиненъ дать; Федко грошай четырнадцать повиненъ дать; Мишко грошай десять повиненъ дать; Романъ грошай

четыри повиненъ дать; Сергей грошай четыри повиненъ дать. Тые все пять человѣковъ за гребла грошай два а пенезей осмъ по-винъни дать. А повинность ихъ роботы водлугъ давнаго звычаю.

Село Козинъ-Ставъ: Михно грошай тридцать повиненъ дать; Лецко грошай тридцать повиненъ дат; Сенько грошай тридцать повиненъ дать; Лукьянъ грошай тридцать повиненъ дать; с того жъ села за шины Михно грошай десять повиненъ дать; Лецко грошай десять повиненъ дать; Лукьянъ грошай десять повиненъ дать; Сенько грошай десять повиненъ дать; а за гребла грошай четыри повинен дать. А повинность роботы ихъ водлугъ давнаго звычаю.

Село Бруховичи: Оношко грошай тридцать повиненъ дать; Пархомъ грошай тридцать повиненъ дать; Яцко грошай тридцать повиненъ дать; Сергей Хомич грошай тридцать повиненъ дать; Кирей грошай пятнадцат повиненъ дать; Яцко Андрусович грошай пятнадцать повиненъ дать; Ивашко Косович грошай пятнадцать повиненъ дать; Опанасъ Косович грошай пятнадцать повиненъ дать; Гараско Матинъчич грошай тридцать повиненъ дать; Сергейко Косович грошай тридцать повиненъ дать; Пархомъ Косович грошай тридцать повиненъ дат; Яцко Боглай грошай тридцать повиненъ дать; Сидор Косович грошай тридцать повинен дать; Федана Косович грошай тридцать повиненъ дать; Сенько Хомич грошай тридцать повиненъ дат; Гараско Пожаровяч грошай тридцать повиненъ дать; Федко Пожаревич грошай тридцать повиненъ дать; Федко Пацевич грошай тридцать повиненъ дать; Сенько Монич грошай тридцать повиненъ дать; Савонъ Пожаревич грошай тридцать повиненъ дать; Тимошъ Пацевич грошай тридцать повиненъ дать; Ивашко Сушкович грошай тридцать повиненъ дать; Климы Гливич грошай тридцать повиненъ дать; Пархомъ Яремеевич грошай тридцать повиненъ дать; Федко Грицкович грошай тридцать повиненъ дать; Богдан Мацевич грошай тридцать повиненъ дать; Гараско Мацевич грошай тридцать повиненъ дать; Васко Мацевич грошай тридцать повиненъ дать; Климъ Молъчанъ грошай тридцать пови-

вень дать; Ивашко грошай тридцать повиненъ дать; Яцко Жданъ-
чич грошай тридцать повиненъ дать; Сенько Кречковичъ грошай
тридцать повиненъ дать; Мартинъ Хрищинич грошай тридцать
повиненъ дать; Игнатъ Вадинич грошай тридцать повиненъ дать; Хо-
ма Сеньковичъ грошай тридцать повиненъ дать; Сидор Костеревич
грошай тридцать повиненъ дать; Степко огородникъ грошай три
повиненъ дат; Денис огородникъ грошай три повиненъ дать; Василь
подсуседокъ грошай три повиненъ дать; Сергей огородникъ
грошай три повиненъ дать; Куцова удова грошай три повинна
дать; Курило грошай три повиненъ дать; Данило вольникъ грошай
полтрета повиненъ дать; Климъ вольникъ грошай три повиненъ
дать; Евтухъ подсуседокъ грошай три повиненъ дать; Котюша удо-
ва грошай два повинна дать; Клинъ Мацевич грошай три пови-
ненъ дать; Степко Базанъ грошай три повиненъ дать; Опраня вдо-
ва грошай два повинъна дать; Конюского двораща два жеребъи в
пусте лежать, грошай шестдесят гинеть. Дылевичъ двораще—жере-
бей в пусте лежить, грошай тридцать гинеть. Киреева двораща
поль-жеребъя в пусте лежить, грошай пятнадцать гинеть. Ми-
шучич дворисче, Лецовъ жеребей, в пусте лежить, грошай трид-
цать гинеть.

С того жъ села Брухович чинить дани медовои и повинъни
давать в рокъ ведер пять меду; а повинъность работы ихъ вод-
лугъ давного звычаю.

Село Козиничи: Дворище Грибовичъ, Игнатъ Ескович гро-
шай тридцать повиненъ дать; Тишко Савъичъ грошай тридцать
повиненъ дать; Мартинъ Мелехович грошай тридцать повиненъ
дать; Симонъ грошай тридцать повиненъ дать; Павель Конюка
грошай тридцать повиненъ дать; Андрей грошай тридцать пови-
ненъ дать; Харко Пашуковичъ грошай тридцать повиненъ дать; Кон-
дратъ Пашуковичъ грошай тридцать повиненъ дать; Лукашъ Паш-
уковичъ грошай тридцать повиненъ дать; Тимошъ Саковичъ грошай
тридцать повиненъ дать; Федец Гирич грошай тридцать повиненъ
дат; Васил Яцковичъ грошай тридцать повиненъ дать; Гриц Ва-

силевич грошей тридцать повиненъ дать; Томило Масеевичъ грошей тридцать повиненъ дать; Андрейко Мокеевичъ грошей тридцать повиненъ дать; Гацъ Якимовичъ грошей тридцат повиненъ дать; Васил Маньковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Мойсей Яцковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Васил Ковалевичъ грошей тридцать повиненъ дать; Лецъ Ковалевичъ грошей тридцать повиненъ дать; Васко Тимошевичъ грошей тридцать повиненъ дать; Иванъ Тимошевичъ грошей тридцать повиненъ дать; Терехъ Гулевичъ грошей тридцать повиненъ дать; Ониксо Ковалевичъ грошей тридцать повиненъ дать; Пилип Степановичъ грошей тридцать повиненъ дать; Иванъ Брукаловичъ грошей тридцать повиненъ дать; Павел Брукавичъ грошей тридцать повиненъ дать; Васил Петровичъ грошей тридцать повиненъ дать; Васил Колна грошей тридцать повиненъ дать; Остап Головачъ грошей тридцать повиненъ дать; Сенько Денисовичъ грошей тридцать повиненъ дать; Миць Юшковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Ониксо Литвиновичъ грошей тридцать повиненъ дать; Пахно Литвиновичъ грошей тридцат повиненъ дать; Колохновичъ дворище, Андрей Колохновичъ грошей тридцать повиненъ дать; Матфей Колохновичъ грошей тридцать повиненъ дать; Тимош Колохновичъ грошей тридцать повиненъ дать; Юско Колохновичъ грошей тридцать повиненъ дать; Федецъ Колохновичъ грошей тридцать повиненъ дать. Глебковичъ дворище: Юско Глебъковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Матяшъ Глебковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Вакула Глебковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Мартинъ Глушковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Наумъ Глебковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Степанъ Глебковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Федец Глебковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Пронко Быковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Омельянъ Быковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Трушъ Быковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Василь Быковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Максимъ Быковичъ грошей тридцать повиненъ дать; Федец Быковичъ грошей

тридцать повиненъ дать; Тимошъ бояринъ грошей сорокъ повиненъ дать; Миц старецъ грошей тридцать повиненъ дать; Суботъ Свиридович грошей тридцать повиненъ дать; Сенько Палилович грошей тридцать повиненъ дать; Савъка Свиридович грошей тридцать повиненъ дать; Евтухъ Свиридович грошей тридцать повиненъ дать; Чешко, Мартинъ а Симонъ за жеребей Самъкгуртовский грошей тридцать повиненъ дать; Васко а Иванина грошей тридцать повиненъ дать; Игнать за Симовщину грошей двадцать повиненъ дать; Лецъ а Ониско за Кохлоновъщину грошей тридцать повиненъ дать; Мацко вольникъ грошей пять повиненъ дать; Ковалъ огородникъ грошей пять повиненъ дать; Пархомъ вольникъ грошей пять повиненъ дать; Грицъ вольникъ грошей три повиненъ дать; Марко вольникъ грошей шесть повиненъ дать; Селивонъ вольникъ грошъ; Горасимъ вольникъ грошей три повиненъ дать; Андрей вольникъ грошей три повиненъ дать; Стойка вольникъ грошей три повиненъ дать; Петраш вольникъ грошей три повиненъ дать; Столма удова грошей два повинна дать; Гирич волникъ грошей четыри повиненъ дать. Тимошевский жеребей впусте лежить, с которого грошей тридцать гинеть. Панковъский жеребей упусте лежит, с того грошей тридцать гинеть; Пугачевский жеребей упусте лежит, с того грошей тридцать гинеть.

С того же села Козливицкого чинить дани медовое и повинъни давать в рокъ ведерь четырнадцать меду, а два ведра отданы Василью лесничому, а повинъность ровать ихъ водълугъ давнаго звычаю.

Село Кречевичи: дворище Дроневич, грошей шестьдесят повиненъ дать; Марко грошей двадцать повиненъ дать; Грицъ Сидорович грошей двадцать четыри повиненъ дать; дворище Голопузововичъ: Тимошъ старецъ, Микита грошей пять, пенезей четыри повиненъ дать; Ермолъ грошей пять, пенезей четыри повиненъ дать; Миронъ грошей пять, пенезей четыри повиненъ дать; Ониско грошей пять, пенезей четыри повиненъ дать; Прокопъ

грошай пят пенезей четыри повиненъ дать; Дворище Борщевичъ: Васко Ермоловичъ грошай двадцать повиненъ дать. Лихвей Борщевичъ грошай семъ повиненъ дать; Денис Борщевичъ грошай тринадцать повиненъ дать; Лучка Гатаевичъ, Олешко Гатаевичъ. Дворище Нестановичъ: Демид Осочникъ грошай десять повиненъ дать; Тишко грошай десять повиненъ дать; Ивашко Веремеевич грошай одинънадцать, пенезей семъ повиненъ дать; Кацко Карповичъ грошай одиннадцать, пенезей семъ повиненъ дать; Зенько Браковичъ грошай семъ повиненъ дать; Гриц Пузикъ грошай одинънадцать, пенезей семъ повиненъ дать; Павел грошай пятънадцать повиненъ дать. Дворище Нихоновичъ: Мацко Якимовичъ грошай десять повиненъ дать; Назар Тимошевичъ грошай десять повиненъ дат; Терешко грошай десять повиненъ дать; Савочка грошай двадцать повиненъ дать; Вонюкъ грошай десят повиненъ дать. Дворище Мижуличъ: Самуйло грошай двадцать повиненъ дать; Аньдростъ Тимошевичъ грошай двадцать повиненъ дать; Демидъ грошай десять повиненъ дать; Петрашъ грошай пять повиненъ дать; Савка Карповичъ грошай пять повиненъ дать; Ганъна удова грошай десять повинъна дать. Дворище Глушковичъ: Савка Глушковичъ грошай тринадцать повиненъ дать; Ивашко Пацевичъ грошай осьмъ повиненъ дать; Есиф Юркович грошай осьмъ повиненъ дать; Миць Головеньчикъ грошай тринадцать повиненъ дать; Миско Брукъ Остапъ грошай тринадцать повиненъ дать; Иванъць Томило Рожковичъ грошай пятънадцать повиненъ дать; Кречевляне за край грошай шестдесят повинъни дать; Еско огородникъ грошай шесть повиненъ дать; Ермоло огородникъ грошай шесть повиненъ дат; Юшко огородникъ. Борщевичъ дворисча впусте лежить жеребей, грошай двадцать гинеть; Шетьевъ жеребей у пусте лежит, грошай двадцать гинеть.

С того жъ села Кречевич чинить дани медовое и повинъни давать в рокъ ведер двадцать и полъ-вевозицы, а впусте гиасть ведер семъ меду; а повинъность роботы ихъ водлугъ давнаго звычая.

Села земенъскіе¹⁾, к тому жъ двору Чернъгородскому; а по-
винность ихъ, яко перед тым служивали его милости годной
памети небожчику князю Роману Санъгушку, воеводе Браславъ-
скому: село пана Хмелевъскаго Волька Ломачинъской, то есть
напервой; село Шовътысова Руда пана Остапова, село Васильки
пана Макарово.

От Чернъгородъка в мили дворъ Карасинъский и што есть в
нимъ, также и село Карасинъское: Напервой ворота; двор ты-
чомъ огорожонъ; вшедши в двор, светлица по левой стороне, в
ней печь белая старая, оболонъ две скляныхъ старыхъ, сени рубленые;
з сеней комора, драницами побита, не нова; клѣть подле
сеней старая. По правой стороне гридня и сени рубленые, дра-
ницами покрыто. За избою подклеть, кухня рубленая, стайня
рубленая, соломою покрыто, сенъниковъ два рубленыхъ, сырники,
лазня, обора, в заметъ робено; хлевы достаточне уроблены. В той
оборе быдла рогатого, то ест: воловъ шест, коровъ дойныхъ шесть,
телятъ шесть, яловиц три, озимъковъ шесть, быковъ два, козъ ста-
рыхъ двадцат, козенять трое, овец старыхъ четверо, а моло-
дыхъ двое, свиней старыхъ пятеро, поросать сеголетнихъ пятеро,
гусей пятеро, кур двадцатеро, бчоль осажавыхъ на бору деся-
теры. Гумно тыномъ горожено, жита стожковъ два по петнадцать
конъ. На поля засеено жита мацъ осмъ, овъса маца одѣна посеено,
гречки маца посеено, ячъменю маца посеено. Огородные речи за-
сеено, што быть могло.

К тому же двору млынъ от Церхова на болоте, гатью дер-
житъ, одно на весне мелеть. К тому же двору озер осмъ, а девя-
того половица с Чернещаны на полы.

---

¹⁾ Селами земянскими назывались деревни, отданные помѣщикомъ во владѣніе
земянамъ, т. е. шляхтичамъ, обязавшимся исполнять земскую военную повинность,
лежащую на ихъ земельномъ помѣщику. На такомъ же основаніи раздавались и королевскія
земли; шляхтичи, получивши эти земли, назывались земляками королевскими.

Село Карасинъ. Цынъшовъ, дани медовое и повинность ихъ: Дешко грошай девятнадцать повиненъ дать; Наумъ Лукачевичъ грошай осмъ повиненъ дать; Мишина грошай четыри повиненъ дать; Сенько Щучичъ грошай четыри повиненъ дать; Юръко Пашковичъ грошай осмъ повиненъ дать; Вацана Щучичъ грошай четыри повиненъ дать; Андрей Охремович грошай полчетвертнадцать повиненъ дать; Хома грошай два повиненъ дать; Наумъ грошай шестьнадцать, пенезей осмъ; Тимошъ грошай десять повиненъ дать; Пилипъ грошай дванадцать повиненъ дать; Зань грошай двадцать три, пенезей пять повиненъ дать; Игнатъ грошай дванадцать повиненъ дать; Сенько Игнатовичъ грошай двадцать четыри повиненъ дать; Авъдей грошъ и пенезей три повиненъ дать; Пилипъ Богдашевичъ грошай четыри повиненъ дать; Олисей грошъ один повиненъ дать; Мишко Лукачевичъ грошай десять повиненъ дат; Сенько Мишковичъ грошай десять повиненъ дать; Стецко Игнатович грошай дванадцать повиненъ дать; Зенко Богдановичъ грошай осмънадцать повиненъ дать; Селюта Андреевичъ грошай шестьнадцать повиненъ дать; Калько грошай полсема, пенезей три повиненъ дать; Ерославъ грошай полъосма, пенезей два повиненъ дать; Марко грошай семь, пенезей три повиненъ дать; Жданъ Богданович грошай семьнадцать, пенезей осмъ повиненъ дать; Максимъ Ждановичъ грошай шесть повиненъ дать; Пилипъ Юркович грошъ одинъ, пенезей три повиненъ дать; Стецко мелникъ грошай два повиненъ дать; Савка Куницовъ грошай четыри повиненъ дать; Мартинъ грошай осмъ повиненъ дать; Гриц грошай четыри повиненъ дать; Евъхимъ жеребей ново принялъ.

С того жъ села Карасина въ каждый год дани медовое повинни давать ведер двадцать шесть и полъторы везовицы и полчетвертки везовицы. А повинность тых же подданныхъ Карасинскихъ: въ подводу где потреба и што дворными сохами узоруть, то повиннни все спратати, помолотити и где кажутъ отвезти; а оли приеде до нихъ князъ або врядникъ або слуга кнежий и рядничий, повиннни они вси живности давати самимъ и конемъ.

В том же селе церковь новопоставленая, накладу в ней не-
веле, што тые ж подданые наложили.

Двор Поворскийколо тыномъ огорожоный не новымъ;
противъ воротъ домъ; на стовъни кганокъ; с кганъку сени; в сени
вшедши, по правой стороне светлица: печ белая, оболонъ скля-
ныхъ четыри старыхъ, двери на завесахъ железныхъ; с тое светлицы
другие сени; тамъ же з сеней другая светлица: печ белая, оболонъ
три скляныхъ также старыхъ; з светлицы комора. А по левой сто-
роне в сени вшедши светлица: печ белая, оболонъ скляныхъ четыри
такъ же старыхъ, двери на завесахъ железныхъ. С тое же сеней
комора, оконъко невеликое без оболоны. С тыхъ же сеней
комора безъ оболонъ. Тотъ домъ драницами побито не ново. Под-
ле того дому пивница, драницами побито не ново. На другой сто-
роне того ж дому стайня рубленая, драницами недавно побита;
от тое стайнин недалеко кухня старая, подле кухни стайня без вер-
ху и без дверей, недавно поставлена; гридня, сени, на противку
комора не новая, издебка малая из сенъми, не новая; хлевовъ руб-
леныхъ старыхъ пять, соломою покрыты; сырникъ и лазня з сенъ-
ми, драницами покрыта, старая. Обора и хлевъ старый на быдло,
тыномъ огорожено старымъ; в той оборе кобыла вороная з жере-
бятемъ, жеребица лонъщака тое ж кобылы вороная. Быдла рога-
того великого и малого: воловъ четыри, коровъ девят, телят осме-
ро, а две коровы еще не потелилисе, яловиц пять, быковъ неву-
ковъ четыри, третячокъ и озимъковъ шестнадцат, свиней шестеро,
гусей четверонадцатеро, кур пятдесят дворныхъ, бчоль на бору,
тепер на лето осажоныхъ, тридцатеры четверы. Тут же за заго-
родою клуня и гумно тыномъ огорожено, не ново, збожье в нем
иѣту. На полю засеено: жита мац пятьнадцать, овъса мац четыри,
зчъменю маца одна, гречки мац две.

К тому же двору Поворскому, в лесе Поворскомъ, овецъ старыхъ
сто тридцать двое, коз старыхъ семъдесять, егънят и козенятъ се-
годненыхъ сто тридцать одно; овцы еще непостриженые; пастуховъ
за ними три, которымъ платить потреба. К тому же двору гоны

бобровые, озер три, але в жаднымъ неводомъ волочити не может. К тому жъ двору млынъ на болоте, гатю занятый, одно коло; млынъ зовсмъ направленый, одно на весне мелеть. Также и корчма на селе. Тотъ млын и корчму панъ Марко Заец, врядникъ тамошний, от небожчицы кнегини Ганьни Деспотовны за осмь коп грошей литовских аренъдо держить. Огороды водле можности засеены.

Село Поворско. Илаты цынъшовые, дань медовая, повинность ихъ. Напервей: Кород грошей полпята и грошъ пищий повиненъ дать; Ермолъ грошей два и грошъ пищий повиненъ дать; Мишко Мошнич грошей четыри и грошъ пищий повиненъ дать; Юсович грошей осмъ, пенезъ один и грошъ пищий повиненъ дать; Санец грошей шест и грошъ пищий повиненъ дать; Гаврило Турчиновичъ грошей осмъ и грошъ пищий повиненъ дать; Максимъ Королевич грошей два и грошъ пищий повиненъ дать; Лашко грошей шест и грошъ пищий повиненъ дать; Стедко Лукъшич грошей два и грошъ пищий повиненъ дать; Зец грошей шест, пенезъ одинъ и грошъ пищий повиненъ дать; Тимош грошей полъчетверта и грошъ пищий повиненъ дать; Сидор Короцевич грошей полъчетверта и грошъ пищий повиненъ дать; Тишко грошей полътора и грошъ пищий повиненъ дать; Миц грошей полътретя, пенезъ одинъ и грошъ пищий повиненъ дать; Савран грошей полъчетверта и грошъ пищий повиненъ дать; Богданъ грошей полъчетверта и грошъ пищий повиненъ дать; Оникско грошей полпята и грошъ пищий повиненъ дать; Муринь грошей три и грошъ пищий повиненъ дать; Махно грошей три, пенезъ один и грошъ пищий повиненъ дать; Максимъ Малъчишинъ грошей шест и грошъ пищий повиненъ дать; Васко Вахнович грошей три, пенезъ одинъ и грошъ пищий повиненъ дать; Сенько Сунярович грошей три, пенезей два и грошъ пищий повиненъ дать; Карпъ грошей два и грошъ пищий повиненъ дать; Евлах грошъ один, пенезей шесть и грошъ пищий повиненъ дать; Стас грошей пят, пенезей три и грошъ пищий повиненъ дать; Селивонъ грошей три, пенезей осмъ и грошъ пищий повиненъ дать; Антонъ грошей четыри, пенезей три и

грошъ пишчий повиненъ дать; Андрей грошей четыри и грошъ пишчий повиненъ дать; Степко Кацевичъ грошей два, пенезей три и грошъ пишчий повиненъ дать; Стехно грошей четыри, пенезей семь и грошъ пишчий повиненъ дать; Кацко грошей два и грош пишчий повиненъ дат; Мартинъ Мартинович грошей дванадцать и грошъ пишчий повиненъ дать; Федец грошей полчетверта и грош пишчий повиненъ дать; Васю Дудичъ грошей два и грошъ пишчий повиненъ дать; Юсю грошей полчетверта и грош пишчий повиненъ дать; Ивашко Грицковичъ грошей три и грош пишчий повиненъ дать; Курило грошъ одинъ, пенезей полтора и грош пишчий повиненъ дать; Ивашковал Дудчина грошей шест и грош пишчий повинна дать; Хурсъ грошей два и грош пишчий повиненъ дать; Малышко грошей два, пенезей три и грош пишчий повиненъ дать; Ходко грошей два, пенезей три и гроши пишчий повиненъ дать; Малохвей грошей полтора и грош пишчий повиненъ дать; Яцко Жабичъ грошей полтора и грошъ пишчий повиненъ дать; Коцко грошъ одинъ и пенезей полтора и грошъ пишчий повиненъ дать; Сидор Дудичъ грошей четыри и грошъ пишчий повиненъ дать; Гаврило Давыдович грошей четыри и грош пишчий повиненъ дать; Нестер грошей одиннадцать и грошъ пишчий повиненъ дать; Яцко Дмитрович грошей дванадцать и грош пишчий повиненъ дать; Занко грошей полчетверта и грошъ пишчий новиенъ дать; Насонъ грошей два и грошъ пишчий повиненъ дать; Яцко Козюкович грошъ одинъ, пепезей шест и грошъ пишчий повиненъ дать; Мартин Кондратович грошей четыри и пенезей полтретя и грошъ пишчий повиненъ дать; Радъко Юшкович грошей четыри и пенезей полтретя и грошъ пишчий повиненъ дать; Ивашко грошей шест и грошъ пишчий повиненъ дать; Харина грошей два и грошъ пишчий повиненъ дать; Оксюта грошъ один, пенезей шест и грошъ пишчий повиненъ дат; Мишко грошей три и грошъ пишчий повиненъ дать; Яцко грошей три и грошъ пишчий повиненъ дать; Федчунъ грошей шесть и пишчий грошъ повиненъ дать; Филипъ грошъ одинъ, пенезей полтора и грошъ пишчий повиненъ дать; Ко-

нашъ грошъ одинъ, пенезей полтора и грошъ пишчий повиненъ дать; Ковалъ грошай шест и грошъ пишчий повиненъ дать; Ивашко Беличичъ грошай шест и грошъ пишчий повиненъ дать; Максим грошай шест и грошъ пишчий повиненъ дать.

В том же селе Поворску дани медовое чинит ведер семдесят три, везовиц три. А повинность в работахъ того ж села Поворского есть меновите: двор будовати и около городити, стайни, хлевы, оборы и въсякое будоване; орат не повинни, але за то да ють в каждый год по копе жита шестерныхъ, по копе овса, по копе гречки, а копы вси мают быти шестерные; по две решете пашни якое жъ колвек в каждый год повинни дати, окром огородниковъ. А огородниковъ повинност: в огородах копати, сеети, в огорода сееное уробленое спратати, послат где недалеко, коли князь приедет, кони паствити, а з огорода каждого году по шести грошай дати повинни. Тые жъ подданые Поворские тяглы пашню всякую повинни жати, што дворными сохами узорати могутъ, попратати, змолотити и ко млыну кгде кажуть отвезти маютъ. Сена косит повинни, коли им кажут, две недели, тое ж и попратати мают, нижли не заразомъ все село: сего лета половица, а з год другая половица. А откосивши, повинни по грошу дати, что их пилнут, от косы. Подводу повинни где недалеко ехать, нижли дан повинни отвезти, где им роскажуть. Коли князь самъ приеде, або ревизор, або бирчий, повинни сторожу дат до двора и дрова возити, а большей мужове тое сторожи чинити не повинни, бо сторожовъщину даютъ по два гроши з дыму. Млыновъ повинни робити и гать гатити, ув обрубе Поворскомъ повинни пойти ув оступ звер ловити, также и до бобровыхъ гоновъ повинни пойти, коли имъ роскажуть. Повинни дат все село две яловицы, але яловицами у ихъ не берут, бо за каждую яловицу они повинни дат в каждый год на ден Петра светого за две яловицы, то есть сто грошай повинъни дати. В каждый год о светой Пречистой по двое кур на каплунене, а в осень, за давю медовою, по гусыти также повинни дати. З гнезда соколего вси соколы на двор

отнести, еслибы нашолъ, з гнезда ястребого и з гнезда рабчого
повинъни дати по одной птасе от гнезда, естли хто найдеть. В
том селе Поворску, отдавши дань, за данью повинни возвъ дати
направный; полуковщив по грошу от лукна бобровъного водлугъ
давнаго обычая.

В том же именю Поворску село Валька пана Заецова.

Книга гродская Луцкая 1578 года, № 2052, листъ 299—306.

Примѣч. Изъ исчисленныхъ въ этомъ инвентарѣ селеній, существуютъ въ на-
стоящее время слѣдующія:

Черногородокъ, нынѣ Городокъ, помѣщичье село Луцкаго уѣзда.

Маневичи, помѣщичье село Луцкаго уѣзда.

Колки, мѣстечко Луцкаго уѣзда.

Рудники, помѣщичье село Луцкаго уѣзда.

Воля-Ситная, нынѣ Ситница, помѣщичье село Луцкаго уѣзда.

Дядосичи, деревня Луцкаго уѣзда.

Звозъ, нынѣ Свозъ, помѣщичья и частю казенная деревня въ Луцкомъ уѣздѣ.

Козинъ-Ставъ, нынѣ Козинъ, помѣщичья деревня Луцкаго уѣзда.

Бруховичи, помѣщичье село Ковельскаго уѣзда.

Козлиничи, нынѣ Козленичи, помѣщичья деревня Луцкаго уѣзда.

Кречевичи, помѣщичье село Ковельскаго уѣзда.

Волька-Ломачинская, нынѣ Ломачанка, помѣщичье село Ковельскаго уѣзда.

Карасинъ, помѣщичье село Луцкаго уѣзда.

Поворско, нынѣ Поворска, помѣщичье село Ковельскаго уѣзда.

Валка, нынѣ Вулька, помѣщичье село Луцкаго уѣзда.

III.

Инвентарь Половского имѣнія. 1598 года, 18 сентября.

Jnwentarz dworu Połonskiego¹), spisanie ziemian, boiar y poddanych szeł Połonskych y włosczi Uchriniczkiij y wszelkych pożythkow, ku imieniu Połonskiemu przynależących, za roskazaniem jasnie oszwieconego xiążecia iego mosci pana Christophora Radziwiła, xiążecia na Bierzach i Dubinek, woiewody Wilienskiego, hetmana naywissego Welkiego Xięstwa Litewskiego, Soleczkiego, Urzędowskiego, Borysowskiego etc. etc. starosty, dzierzawczi Konchayskiego, pana mego miłoszciwego, przez mię, sługę iego xiążeczy mosczj, Michała Kondzierskiego podany xiążeczu iego moszci Hrehorowi Szanguszkowi Koszerskiemu, castellanowi Brasławskiemu, w roku theraznieyszim 1598, 18 d. miesiąca septembra.

Naprzod budowanie dworne:

Dom gliną oblepionyi. Jzb białych przeciwko sobie dwoi, iedna wielka na piwniczi murowaney; w thei izbie okien pieć, błoñ sklannich 4 s pręthi żelaznemi, okienic na zawiasach 3; drzwi na zawiasach, u nich wrzeciądz skoblem; ławy i wedlug potrzeby; piec kafli polewanich, wedle pieca kominek malyi. Przeciwko nieyi druga swietlica, upokoynia; w nieyi okien 2 z błoñami dwiema nowemi, okienica 1, ławy i wedlug potrzeby, piec polewany, wedle niego kominek murowanyi. Z niey zasię komnatha, drzwi na zawiasach z wrzeciądzem; w thei komnacie komin murowanyi welgi, okno z okiennicą na zawiasach z zaszczepką i skoblem. S teyi kom-

---

¹) Половна — вицѣ с. Половное, Луцкаго уѣзда Волын. губ.

nathyi komorka potrzebna chrosciana, nie nakritha, drzwi na zawiasach, zaszepka i skobl. Miedzi themi izbami sień s chrostu upleciona, gliną oblepiona. S tei że sieni wschod na góre, drzwi na zawiasach, wrzeciądz i skobl. Przed thą sienią ganek, na zawiasach drzwi. Nad them gankiem drugi ganek; oba nie wielgie. W thei že tham sieni kominy 2 murowane wielgie, okno edno, koritho wielgie długie. Then dom dranicami wszithek krithi, żelaznemi gozdziami przibiane; pod them domem sklep murowany, drzwi w piętkach, wrzeciądz i skobl.

Nie podaleko thego domu dom na wale stoi; izb białych 2: jedna izba mała po prawie wchodząc, okien 2 z błonami dwiema i s okiennicami na zawiasach, z zaszepkami, ławy i w niey podle potrzeby, piec polewany, kominek murowany, drzwi na zawiasach z wrzeciądem. Z nieyi zasię komora, drzwi na zawiasach z wrzeciądem, okno i błona sklanna iedna, okienna na zawiasach z zaszepką, ławy według potrzeby, komin murowany. S komoryi zas komorka potrzebna, drzwi na zawiasach z zaszepką; tha komorka z dranic urobiona. Druga izba na przeciwko, w kthoreyi izbie z błonami sklannemi, s skobliczkami, okiennice na zawiasach z zaszepkami, ławy według potrzeby, piec polewany, wedle niego kominek mały, drzwi na zawiasach, klamka hanthaba. Z nieyi komora, w kthoreyi okno z błoną sklaną, z okiennicą na zawiasach, kratha żelazna krziżowa i zaszepka, law 2 przy scienie, komin murowany, drzwi na zawiasach, wrzeciądz i skobl. Tamże komorka potrzebna, z dranic budowana, drzwi na zawiasach, zaszepka. W teyi że sieni kominy 2 murowane, wschód na góre, drzwi na zawiasach, wrzeciądz i skobl, przed sienią ganek ze wschodem, drzwi na zawiasach, hantab dwie.

W końcu thego domu swietliczka niewielga, w niey okien 2 z błonami, okiennice na zawiasach, drzwi na zawiasach, wrzeciądz i skobl, ławy według potrzeby, piec prostich kasli. Naprzeciwko— komora, s tarcic urobiona, drzwi na zawiasach, wrzeciądz y skobl;

międzi niemi sionka, drzwi na zawiasach, wrzeciądz i skobl. Z sieni wschod na góre, drzwi na zawiasach z wrzeciądem. Tho budowanie wszitko pod iednem dachem, dranicami krithe i gliną oblepione. Pod them domem piwnica, iusz stara, dranicami kritha, w piętki drzwi stawione, wrzeciądz i skobl, w szyii krata drewniana, skobel wielgi.

Niedaleko thego domu piekarnia, z drzewa budowana; w niey okien małych 3, ławy i wkoło, piec wielgi, z gliny ulepiony, drzwi na zawiasach z wrzeciądem. W końcu theyi izby komora, s chrostu pleciona, gliną oblepiona, drzwi prosthe, wrzeciądz i skobl. Naprzeciwko zasię swiathelka nie wielga, gliną oblepiona, okien małych 2, okno większe iedno, błonka sklanna, okiennica na zawiasach, ławy według potrzeby, prosthi piec kaflowy, drzwi na zawiasach. Międzi nimi sień drzewianna, gliną lepiona, w kthoreyi drzwi dwoie prosthe; w thei sieni komin s chrostu pleciony, gliną lepiony, ognisko z drzewa zrąbione na kuchnię. Z sieni wschód na góre; thamże na swietlicy komora, z dranic urobiona, drzwi prosthe z wrzeciądem i skoblem; w niey koritho stare ze słodownie. Przez scianę thei swietelki spiżarnia, s chrostu upleciona, gliną oblepiona, drzwi na zawiasach z skoblam 2. Podle thei spiżarnie swietlica z drzewa nowo zbudowana, drzwi na zawiasach, zaszepka i kołko, piec polowany, kominek murowany, okien piec, w nich błon sklannich piec, ławy według potrzeby, stołów lipowych 2, stół dembowy 1, ław przed niemi 3. S teyi izby komora, drzwi na zawiasach, wrzeciądz i skobl, okien 2 z błonami sklannemi, okiennice na zawiasach, ław przy scienie trzi. Z nieyi komorka potrzebna, drzwi prosthe, zaszepka. W boku thei komory piekarnia, drzwi na zawiasach z wrzeciądem, piec czarnyi, ławy według potrzeby, stolik prosthi. Międzi tą piekarnią a swietlicą sień wielga, z drzewa budowana, okno wielgie iedno, w niey drzwi z klamką dwoje, ognisko kuchenne, komin wielgi murowany. Z sieni wschód na góre; thamże komora z dranic urobiona, drzwi prosthe, wrzeciądz i skobl.

Tho budowanie wszitko pod iednem dachem, dranicami kritho. Przed them domem stoł dembowyi niemały sthoi.

Podle thego domu wrotha tharcziczne... na kunie żelazneyi, przí nich fortka na zawiasach.

Podle wroth sthainia wielga; w nieyi drabin pięć, złobow pięć, wrotha na kunie żelaznyi z wrzeciądzem i skobl. Na thei stai-ni ganek, drzwi prosthe, do niego wschod. Na thei stayini gura dla schowania siana, tarcicami pomosczoną, drzwi prosthe, wrzeciądz i skobl. Tha stainia dranicami kritha. Podle stayinie golembiniec na słupach drzewiannych, dranicami krithi. Za stayinią wozownia, s chrostu pleciona, słomą kritha, wrotha z dranic robione. Niedaleko wozownie piwnica stara, słomą kritha, drzwi w piętkach, wrzeciądz i skobl.

Tham że browar, s chrostu plecionyi, dranicami krithi; w nim kadzi 2, koritho 1, wszilko piwne; słodownia thilko izba ogorza-ła sthoi.

Przi them dworze folwark Połonski i budowanie tego folwarku: izba czarna stara, drzwi prosthe, piec czarnyi, okna 4, lawyi wkoło, na przeciwko k tey chrosciana; tho wszitko pod słomą.

O b o r a.

Oboryi 2 na chowanie bydła chrusciane, słomą krithe; chlew-kow małich 2 dla swini y owiec. Tha obora plothem ogrodzona.

Gumno folwarku Połonskiego.

Stodoła dla młocenia zboża, s chrostu pleciona, słomą kritha; w nieyi wroth 2 wielgie, wrzeciądz, skobl wiełgi. W them gumnie na then czas zboża zostało roku 98: žitha kop 230, przenice kop 72, jęczmienia kop 19, owsa kop 132, grochu stog, -siana stog, Tatarka ieszcze na then czas s pola nie sprzątniona była.

Sad y ogród.

Przi them že dworze Połonskim ogrody 3 na rzeczi owo-
sczowe y sad, ktoryi theraz nowo szepić poczętho, w kthorem za-
czasem iabłka i gruszki bywać mogą.

Folwarok Korszewski i budowanie iego.

Jzba czarna, drzwi prosthe, okien malich 4, piec czarnyi, Ław-
wyi wkoło; na przeciwko kleć... drzewianna, drzwi prosthe z
wrzeciądzem; międzi niemi sień, drzwi dwoie prostich, spiżarn 2
dla zboża, drzwi z wrzeciądzami.

O b o r a.

Chliwov dla chowania bydła, s chrostu upletonich i słomą
krithich, 5 tak malich, iako i wielgich; stayinia, na thei chliw pod
słomą 1.

A isz paszni folwarku Korszewskiego międzi poddanemi na
pewnem płacie rozdano, tak iako niżeyi, przi napisaniu wsi Kor-
szewskiey, o them iest dostatyczne napisane; thedyi thesz i sadzib
thego folwarku poddanym, kthorzi sadzib swich nie mieli, na po-
budowanie się im pokazało. Thelko na thich sadzibach siana stog
niemały, abo stherta.

P a s z n i a.

Na pasznią folwarku Połonskiego, okrom sianożęci, telko
włok 6 morg. 28 iest zostawiono ¹⁾), a pasznią Korszewska, iako
iesth niżey opisano, precz zniesiono.

---

1) Литовские землемеры употребляли линейную меру, называемую "шнуром"; шнуръ делился на 10 прентовъ; триста квадратныхъ прентовъ составляли одинъ моргъ, а 80 морговъ — одну волоку. Литовская волока заключала въ себѣ 19 русскихъ десятинъ и 2010 саженей, полагая въ каждой десятинѣ по 2400 квадратныхъ саженей. (См. Описание powiatu Boryowskiego. Wilno, 1847, str. 220)

Rozrządzenie pasnie Połonskiey.

W Połonney piersze polie włok 2, morg. 10; drugie polie włok 2, morg. 6, trzecie włok 2, morg. 10, nie wspominając morg ogrodnickich, kthore przi pasznie zniesioney byli y przi inszych są napisane.

Sianożęci dworne.

Sianożęsi dwornych przi pierwszym polu dwornem Połonskim morg 2 pret. 4, przi drugiem polu morgow 2, przi trzecim polu morgow 16 pret. 4. W końcu sioła Baiewskiego, nad stawem Połonskim, morgow 2 pret. 8, przi Korszewie sianożęci Burzinskiey, z błothem nad rzeką i z ostrowkiem Żidowskim, poznali ucziniōne włok 2, morg 18. Czini wsztikich sianożęci włok 3, morg. 10, pret. 16, na kthorich się stawi siano sterth siedm, iakosz i theraz iesth.

The sianożęci poddani sioł Połonskich, tho iesth: Horodisczanie morgow 15, Połoncy i Nazoranie morgow 16, Ozdowcy morgow 11, Korszewcy morgow 24, Baiewcy morgow 12 pokosić, w stherthyi złożyć i do dworu powozić są powinni. A ostathek thich sianożęci ogrodnikami thich sioł Połonskich sprząthiwano być ma.

Włosc Połonska.

Sioło Horodiscze¹⁾, włok 32, grunth dobry.

Jwan Tankiewicz syin włoki	$\frac{1}{2}$	Prokop Na-	
zarczycz	$\frac{1}{2}$		kon 1 wołów 1 włoka 1.
Bohdan Kunczyc z synem za wsztikie po-			
winnosci płaci po kop 3		3	3 1.

¹⁾ Городище или помыщичье село въ Луцкомъ уѣздѣ.

Josko Tankiewicz, Ihnat Niescinkowic, Andrzej

Karaymowic	kon 1 wólow 2 włoka 1.		
Proczinir $\frac{1}{2}$, Iwan Badczic $\frac{1}{2}$	1	4	1.
Hreczina z sinem $\frac{1}{2}$ Klim Poleszko $\frac{1}{2}$	—	4	1.
Karp a Jakim Chwedicicyi, syinyi 2	2	3	1.
Condraszicz staryi, płaci osadyi ¹⁾ kop 3	2	3	1.
Sawka Jacowic, syinyi 4, osadyi płaci po kop 3	2	3	1.
Falutha z Pietraszem po $\frac{1}{2}$ włoki, po 1 sinowi	1	4	1.
Wasko a Jwan Jeremkowiczi z Oreszką ma- czochą	1	4	1.
Jwan Jacowka, syinyi 2	3	3	1.
Sawka Jacowka, syinyi 3	2	3	1.
Iwan Pilko, sin 1, Moisseyi Holenczic	—	2	1.
Iwan Bakunowic, syinyi 2	2	2	1.
Anthon Omskowic $\frac{1}{2}$, Timosz z Fedkiem $\frac{1}{2}$	1	2	1.
Jacko Herborz $\frac{2}{3}$, Chac Makiewic $\frac{1}{3}$	1	3	1.
Hołowczina, syn 1, z Sebastianem a Iwanem, bracyią	1	5	1.
Fedko Michnowic, pasinki 2, Panas Fied(k)owic a Hasko Lewkowic	1	2	1.
Kuc Bogdanczic, syn mały 1.	2	2	1.
Harasko, sin 1, Fedko Zuszic, syinyi 2	3	3	1.
Faluta Wiredenko, syinyi 3, Matwiej Wosko- łup, syinyi 2	3	4	1.
Fedor Isaiewic z synem	3	4	1.
Mikitha Nazarczic, syinyi 2	3	4	1.
Then że Mikitha z Iwanem	1	1	1.
Sawka Nazarczic	2	2	1.
Jwan Kuzmicz z bratem	2	2	1.

¹⁾ Крестьяне, платившие одну только поземельную плату и освобождавшиеся отъ всѣхъ прочихъ повинностей, назывались осадниками, а повинность ихъ осадомъ. Къ нимъ причислялись также бывшіе прежде бояре, обращенные въ тяглыхъ крестьянъ.

Uliana Stepanowa, synyi 2, a Łuczka Iwasz-						
kowic . . . . . , ...						
Wasko Hawrilczic, syinyi 2, Hasko Wiredenko,						
syin ieden . . . , ...				1	5	1
Lewko Utemczic, Woyithek Andrzejczic, syinyi						
2, a Anthon Jacowcic, syin 1				1	2	1
Jasko Onatiaszcic, syinyi 2				1	2	1
Marcin Mitkowic $\frac{1}{3}$, Hawriło Tankiewic, syinyi						
2, włoki $\frac{1}{3}$, Iwan Biczina $\frac{1}{3}$, ...				2	2	1
Mitko Maluszewic, syinyi 2, ...				2	2	1

O g r o d n i c y.

Ogrodnycy sioła Horodziskiego, ktorzi na ogrodziech siedzą i po trzi morgi przi paszni dworneyi pola trzimają, płacą z ogrodów i morgow; z nich wszitkiego gr. 12, robić w každy thidzień po dwa dni.

Saczko—ogrod 1, morg 3. Tereszko—ogrod 1, morg. 3. Marcin Nesterewic—ogrod 1, morg. 3. Wojciech Onisztowic—ogrod 1, morg. 3. Szimko Swiec, rzemiesnik—morg. 3. Masko Miczenia—ogrod 1, morg. 3. (Безъ обозначенія владѣльцевъ)—ogrod 2, morg. 6.

P o d s u s i e d k i.

Domow a ni ogrodow nie mają, telko w sąsiedztwie mieszkają, nic nie płacą, ieno w každy thidzeń po dniu iednemu do dworu robią.

P o w i n n o ś c i.

Powinność poddanich sioła Horodiskiego isz iednaka, iako i w inszych wsiach, przetho pod siołem Ozdowem iesth opisana.

S i e l i d s b y.

Isz tho sioło Norodiske, tak iako i insze wszitkie sioła Połonskie, przez niedostatek drzewa na budowanie, z miedz swich strodawnich ruszać i na włokach swich budować się nie mogą, prze tho pod ich sadzibami, pod ogrodami i wypustami wszitkiego włok 1, morgow 16... oni nie płacąc, wolno bez płatu używają.

K a r c z m a.

W theyi wsi Horodeskieyi karczma na arendzie, o ktoreyi zmianka niżeyi, pod siołem Baiowem.

Morgi ogrodnickie.

Na ogrodniki sioła Horodeskiego, Baiewskiego i Nahoreckiego, przi paszni folwarku Połonskiego, to iesth: przi pierwszem polu morgow 18, przi wthorem morgow 12, przi trzecim morgow 21 zostawiono i wymierzono włok 1, morg 21. Insze morgi na thesz pomienione ogrodniki po roznich mieiscach w zaściankach Baiewskich i w zaścianku iednym Połonskiem są opisane, y na powinności ogrodnickieyi, dając na każdego po morgow 3, im naznaczono.

Z a ś c i a n k i¹⁾.

Zaścianku Bogdanowego Kunczic, ktorego on na mieiscu nikczemnym chrosthem zaroscił, wolno, bez płatne morgow 6 i staw-

¹⁾ Застьнеками назывались отдаленные от селевой участки земли, не входившие в общую массу пахотных полей и остававшиеся за межой, или стеною, окружавшими земли, разделенные на волоки. Назначение их было различно. Застьники, которые, по своему местоположению, напр. у большихъ дорогъ, былигодин больше для городскихъ отраслей промышленности, раздѣлялись на морги и раздавались огородникамъ, зани-

czynki kopać począł. Drugi zaścianek, zostały od pasznie dwornej, przeciw sioła Horodiscza, włok 1, morg 2, płacą z każdego morga po gr. 3, względem thego, isz tha sama iedna wieś pasznie dworne każdego roku ogradać płothenem powinna. Uczyni, płacąc po gr. 3, kop 1 gr. 36.

Gay dworny.

Gaiu przi them siele włok 2, morg. 8, pręt. 20.

Czini grunthu Horodeskiego włok rzezanich 32, z ktorich za wszelkie powinności płacą po kop 3 z włok 3, czini kop 9. A po kop lithewskich 2, gr. 40 płacą z włok 29, czini kop 77, gr. 20; s tich żę žitha po miar $\frac{1}{2}$, czyni miar $1\frac{1}{2}$. W zasciankach roznich włok 15, morg. 16, pręt. 23. S tich placu, na czym dwor Połonski pobudowany, z ogrodem, z sadem, z gumnem, z dworcem, morgow 13, pręt. 17. Na pastewnik morg. 6; na pasznią włok dworną 6, morg. 28; gajem zaroszono włok 2, morg. 8, pręt. 20. Sadzib z ogrodami i z wipusthem sioła Horodiscza włoka 1, morg 26; zascianku Bogdanowego morgow 6; sianożęci dwornich morgow 22, pręt. 16. The wszistkie od płatu wolne. Na ogrodniki Horodiskie, Baiewskie i Nahoreckie, kthorzi przi pasznie dwornej morgi swe trzimaią, włok 1 morg. 21, s ktorich na ten czas nie przyęthe morgow 6, a przyęthich morg 18; płacą s każdego morga po groszey 4, uczini kop 1 gr. 12; osobliwie poddani thego sioła w zascianku płacą kop 1, gr. 36.

назинися разными ремеслами и торговлей. Такие застѣнки включали въ себѣ яродини иѣстечекъ, которыя, при благоприятныхъ обстоятельствахъ, обращались въ города. На застѣнкахъ, болже годныхъ для сельской промышленности, возникали хутора. Такие застѣнки раздавались большей частю боярамъ панцернымъ и путнымъ. Сверхъ того, застѣнки назначались для сѣнокосовъ, для разведенія лѣсовъ и для пастбищъ. Крестьяне, живущие въ застѣнкахъ, назывались также застѣнками.

Z włok rzezanich i w zascianku 47, morg 16, pręt. 23,—
czini płathu w theyi wsi kop 89, gr. 8.

Žitha dziakielnego miar $14\frac{1}{2}$.

Owsa pastuskiego miar 6.

Sioło Horka¹⁾, włok 12.

Na karczmę wolne	włoka 1.
Hricko Condrathowic, synyi 2	kof 3 wołów 3 włoka 1.
Then że Hricko z Jowcem włok $\frac{3}{4}$, Pilip Lew-	
czenic włok $\frac{1}{3}$, osadyi płacą kop 3	— — 1.
Jow Kondrathowic, synyi 3	5 4 1.
Omelian Woythowic, syn mały	1 2 1.
Marko Woythowic	1 2 1
Sthepan Lewczenic z brathem, syn mały . . .	1 3 1.
Paszko Lewkowic, sin, a Iosko brath iego . .	2 1 1.
Czernik, syn dorosli	— 4 1.
Maxim Poleszko, syn malyi	— 2 1.
Pilip Lewczenic, synow 6	2 3 1.
Kunasz Joskiewicz, syn 1	— 2 $\frac{1}{2}$.
Na młynarza Nahoreckiego wolne	— — $\frac{1}{2}$.

O g r o d n i c y.

Ogrodnicy Nahoreccy takasz powinność odprawuią, iako ogrodnicy Horędziscy.

Szewcicha . . . . . ogrod 1. dym 1. morgow 3.

(Имена огородниковъ не обозначены) — — — morgow 9.

Morgi ogrodnikow Nahoreckich tam že, gdzie i morgi Horędziskie są napisane; a w zascianku Połonskiem morgi 4, ogrodnikom Nahoreckim należące.

¹⁾ Гора, именъ Гурка, деревни Луцкаго уѣзда.

P o d s u s i e d k i.

Kthorich taka sz powinnośc, iako i Horodieskich podsusiedków.

P o w i n n o ś c.

Powinnośc poddanich sioła Horki, także iakò inszych sioł, pod siołem Ozdowem opisana.

N a d d a t k i.

Isz niekthore rezy we włokach thego sioła, dla słusznich przyczin, w regestrze pomierczem opisanich, są nie zupełne, na ktore, wypełniając ie, na każdą włokę nie zupełną naddatek iesth przyđan.

S i e l i d z b y.

Sieliczb, ogrodow i s tem, co dla opału siołowi Nahoreckiemu przidano, morgow 29, wolne od płatu, a na sieliczbę młinarzowi Nahoreckiemu morgow 5, pręt 10.

Staw i karczma.

Staw i karczma przí them siole, o czem niżey przí arendzie opisane.

Czini na Horce włok rzezanich 12, s ktorich na karczmę włoka 1 wolna; płacą z osadneyi włokę 1 kop 3; płacą po kop 2 gr. 4, žitha po miar $\frac{1}{2}$ z włoki $9\frac{1}{2}$; czini lithewskich kop 25 gr. 20, žitha m(i)ar $4\frac{3}{4}$; a na młinarza włokę $\frac{1}{2}$ wolne. Na ogrodniki thego sioła, przí siele Horodiskim i Połonskim, morgow 12; s thich nieprzyęto morgow 9, a przyęthich morgow 3. Szewcicha płaci s każdego morga po groszey 4, czini groszey 12. W zasciankach roznich włok 1, morg. 4, pręt. 10; s tich na sielidzbę y ogrody i co dla opału siołowi Nahoreckiemu przidano, także z

młinarzową sadzibą włokę 1, morg. 4, pręt. 10. Czini rzezanich włokę i w zasciankach wszitkich włok 13, morg. 4, pręt. 10 i pła-thu s thego sioła kop 28, gr. 32, żitha miar $\frac{4}{4}$, owsa miar 3.

Sioło Połonna, włok 35.

Na karczmę wolna	włoka 1.
Na cerkiew wolna	— 1.
Ilia Matiaszcic	kon 2 wólow 3 — 1.
Jwan Haraszczenic z bratem, Lemec Hubczic, z bratem	2 3 1.
Stecko Hurasurzinec $\frac{2}{3}$, Anton Poleszko $\frac{1}{3}$.	2 3 1.
Jwan Czabay $\frac{1}{3}$, Serhey Czabiewic $\frac{2}{3}$ . . .	1 3 1.
Zamnylenic z Klimem	3 1 1.
Omelian Michnowic sinyi 3	2 2 1.
Roman Olexic z bratem, syn 1	1 3 1.
Harko a Kostiuk Omelianicyi	3 4 2.
Osada, Iwan Kuczewic zięciem osady kop 3 .	1 3 1.
Osada, Ohapka z sinem $\frac{1}{2}$, Mikołay karczmarz $\frac{1}{2}$ =kop. 3	1 2 1.
Osada, Bołhacicha z sinyi $\frac{1}{2}$, Fedko Kuzincic $\frac{1}{2}$ =kop 3	1 3 1.
Stas Polisko z sinami i s pasinkami . . .	3 6 2.
Iosko Czornyi z sinyi 2	1 1 1.
Fedko Juskiewic $\frac{1}{2}$, a Sienko Lawrinowic $\frac{1}{2}$.	— 2 1.
Iakim Łasczenic z bratem $\frac{2}{3}$, Prokop Ribak $\frac{1}{3}$.	1 3 1.
Jwan Orisczenic z bratem $\frac{2}{3}$, Ilgion Baie-wic $\frac{1}{3}$	1 3 1.
Tisko Czabaiewic, sinyi 2	1 2 1.
Iwan Czałay, woyth, wolna	3 6 1.
Iacko Kurianowic z brathyi włoki $\frac{1}{2}$ Iwanko Pa-nasowic $\frac{1}{4}$, Fedor Kuczewic $\frac{1}{4}$	1 1 1.

Fedko Kuzewic, sinyi 2	kon 4 wołów 4 włoka 1.
Nikon Tarasowic, sinyi 2	1 2 1.
Wasko Panasowic, synyi 2	1 2 1.
Bałtromiej Panasowic, siny 2, włokę $\frac{1}{3}$, Wasko	
Panasowic $\frac{1}{4}$, Moisiey z Harasimem $\frac{3}{4}$.	— 1 1.
Michno Matiaszic; sin 1	1 2 1.
Michno Rasenic, a Iakimiec Zikuthic	1 4 1.
Moisiey Matwiejowic z bracią $\frac{1}{2}$, Jwan Harasi-	
mowic z brathem $\frac{1}{2}$	2 4 1.
Porwaniecki, sinyi 3, a mały 1	2 2 1.
Jwan Łasczenic $\frac{1}{4}$, Fedko Porwaniecki $\frac{1}{4}$.	— -- $\frac{1}{2}$.
Anthon Omilianyc za wszitkie powinności w	
każdy rok płacić ma s tego półwłoczka	
kop $\frac{1}{2}$	1 2 $\frac{1}{2}$.

Boiarowie, ktorem na listowną służbę¹⁾ po $\frac{1}{2}$ włoki iest dano,
tho iest:

Jacko Baldicz ze trzema synoma na służbie listowney włoki
 $\frac{1}{2}$. Thimosz w siele Ozdowie, w zascianku włokę 1. Tiszko Jus-
kiewicz z bratem na służbie listhowney włokę $\frac{1}{2}$. Thimosz w Oz-
dowie, w zascianku, włokę 1. Roman Kuczewic na służbie listhow-
ney włokę 1. Tiercyc Iwan na służbie listhowney włokę $\frac{1}{2}$. Ti-
mosz w Ozdowie, w zascianku, włokę 1.

¹⁾ Листовною службою называлась обязанность развозить письма в другія бу-
маги, или листы, которые посыпались помѣщикомъ или его управляющими частинъ
лицамъ к правительеннымъ чѣстямъ. Недостатокъ почты и не совершенное устрой-
ство путей сообщенія заставляли помѣщиковъ имѣть особый классъ людей для исполн-
енія этой повинности. Такія лица назывались боярами путными и избирались изъ кре-
стьянъ или изъ свободныхъ людей по договору съ помѣщикомъ. Бояре путные, кроме
развозки листовъ, обязаны были также провожать подводы, которыми отправляемы были
помѣщикомъ или это управляющимъ. За свою службу они получали около волоки зем-
ли и увольнялись отъ всѣхъ крестьянскихъ повинностей.

O g r o d n i c y.

Ogrodnicy Połonscy każdy z nich trzima w zasciankach, niżej opisanych, morgow 3, ktorich taka sz powinność, iako i ogrodnikow Horodiskich.

Kue Kowal	ogrod 1, dym 1, morgow 3.
Borsuk	ogrod 1, dym 1, morgow 3.
Chwedec	— — morgow 3.
Moisiey	ogrod 1, dym 1, morgow 3.
Wasko Duda	ogrod 1, dym 1, morgow 3.

P o d s u s i e d k i.

Domow a ni ogrodow nie mają i nic nie płacą, telko dzień jeden w thidzień do dworu robią.

P o w i n n o s ć.

Powinnosć sioła Połonnoy, tak iako i inszych sioł, pod siołem Ozdowem iest opisana.

S i e l i d z b y.

Sielidzb, ogrodow z wigonem sioła Połoneyi, tam że na them i cerkiew ruska swethoho Wskresenia iest zbudowana, włok 2 od płatu wolne.

Staw i karczma.

W they wsi Połonney staw i karczma niżej przy arendzie opisano.

Morgi ogrodnickie i zascianki.

Na ogrodniki Połonskie w zascianku pirwszem na błoniu, w końcu wsi, idąc z Połoney do Horki, po lewie, pola z brzegiem nad

stawem sianożęci morgow 25, z kthorego poddani sioła Połonney Iwan Czabay z pothuźnikami swewi płacić ma z morgow 20, z każdego po groszey 6, czyni kop. 2; a morgow 5 w them že zascianku poddanym Połonskim, za perkanem mieszkającym, wolno bez płathu na sadziby z wstawiono. Tham že, na przeciwko themu zasciankowi w końcu wsi, morgow na ogrodniki 5; tham že iescze na ogrodniki Nahoreckie morgow 4. W drugim zascianku, podle boiar Połonskich i zascianku Ozdowskiego, nad stawem, morgow 8. W trzecim mieiscu, podle zascianku Makarowego, morgow 8. Wszystkiego na ogrodniki Połonskie morgow 24 na powinności ogrodnickiey rozdano i naznaczono.

Zascianek popowski za cerkwią, po obupuł drogi, idąc z Połoney do Ozdowa, nad stawem Połonskim, pola s chrosthem, po znaki w rejestrze opisane, włoka 1, od płatu wolna.

Zascianku boiarskiego, podle thegosz popowskiego zascianku z jedney strony i przı morgach ogrodnickich, nad stawem Połonskim, po prawie z Połoney do Ozdowa, morgow 9; s tich boiarom Połonskim wolnych morgow 6, a morgi 3 płacą po groszey 6.

G a y d w o r n y.

Gaiu berezowca między siołami Połoną a Ozdowem, po scianą Ozdowską, włok 1, morg. 15.

Czini w Połoney rzezanich włok 35; s tich na karczmę włokę 1, na cerkiew 1, na boiary 3, na woytha 1, od płatu wolne. Płacą osady po kop 3 włok $3\frac{1}{2}$, czini kop $10\frac{1}{2}$, a po kop 2 gr. 40, žitha po miar $\frac{1}{2}$, włok $27\frac{1}{2}$, czini kop 68, a žitha miar $12\frac{3}{4}$. W zasciankach rożnych włok 6, morg. 14, pręt. $\frac{1}{2}$, s ktorich gajem zaroszczono włok 1, morg. 15, sadzib i wipustu sioła Połoney włok 2, morg. 5, na popa włokę 1, wolne od płatu. Na ogrodniki Połonskie i Nahoreckie morgow 24, płacą z każdego morga po groszey 4. W zasciankach dwu, ktore boiarowie i poddani na płacie

trzimaią, morgow 23, płacą po groszey 6, czini kop 2 gr. 18; a morgow 6 w tem że zascianku cisz boiarowie wolno używają.

W them siole rzezanych i w zasciankach wszitkich włok 41, morg. 2.

Czini płathu: z włok rzezanych, morgow ogrodnickich i zasciankow kop 81, gr. 48, žitha mar $12\frac{3}{4}$, owsa pastuskiego mar 6.

Sioło Ozdow¹⁾, włok 44.

Jacko Bałdierz z sinami, Tiszko Łuskiewicz z bracyą i Roman Kuczewicz, kthorzi domami swemi w siele Połoney mieszkają i tham są napisani, a przy tem siole Ozdowie zascianek włok 4, kthoryi iest niżey w zascianku napisany, na służbie konneyi ziemiańskiey¹⁾ trzimaią włok 4, koń 1.

Iwan Łaman dla starosci i ubostwa iego do żywota też wszelkiei powinnosci i służby włok 2.

Stanisław Woiewodzki także do żywota włokę dano bez powinności, włoka 1.

---

¹⁾ Ozdow – niny siedziba Lutskiego powiatu.

2) Каждый помыщикъ исполнялъ военную службу, отправляясь на войну лично и поставляя определенное сеймомъ число вооруженныхъ воиновъ. Чтобы всегда иметь готовыхъ всадниковъ, помыщики раздавали участки своихъ земель частью безземельнымъ шляхтичамъ, частью своимъ крестьянамъ, обязывая ихъ исполнять конную военную службу. Лица, подлежащія этой обязанности, составляли особый классъ воиновъ, или панцирныхъ бояръ. Они должны были, по требованиею помыщика, являться за добромъ конѣ, въ полномъ вооруженіи, и за это освобождались отъ всѣхъ крестьянскихъ повинностей. Впрочемъ, не всегда бояре конные исполняли одну только военную повинность; въ некоторыхъ имѣніяхъ они были обременены тяжкими повинностями. Такъ бояре села Воротаева и Романова, въ Луцкомъ повѣтѣ, обязаны были пахать землю на помыщика 2 дня осенью, 1 день весною, косить сѣно 1 день, исполнять все, что относилось къ обязанностямъ бояръ путныхъ; если они не отправлялись на войну, то платили повременную плату по конѣ грошей литовскихъ съ каждого подворца, сверхъ того давали поволовщину по 13 грошей Литовскихъ съ каждого воза. См. Инвентарь Воротаева и Романова 1583, апрѣль 20, въ книгѣ гродской Луцкой 1583 г. листъ 486–490.

Wawrziniec Rakowic na służbie konney ziemianskney woienney
wziął roku 93 włok 4.

Woiciech Rokicki na służbie konney ziemianskney woienney
wziął roku 93 włok 4.

Łaskowskney, ubogey wdowie, do smierci iey dano używać wol-
nie włokę 1.

Na cerkiew Ozdowską wolne włok 2.

	kon 3 włoków	3 włoka	1.
Jwaszko Jewthuchowic	.	.	.
Romanowiczi Litwinowie	1	2	1.
Fedor Kozak	2	2	1.
Lepko Kozakowic $\frac{2}{3}$, Staś Lach $\frac{1}{3}$	2	2	1.
Tropko z Harpowicziem	1	1	1.
Sawka Kulemkowicz	1	1	1.
Onaczko swiec, osadnik, kop 3 płaci	1	3	1.
Panas, Jlia y Andrzej Zochnicyi	2	1	1.
Moisiey pasiecznik z zięciem iz Haponem	2	3	1.
Jan, słuzały człek, płaci kop 3	--	—	1.
Siekierski z szurzinem	1	1	1.
Horsztika z sinyi włoki $\frac{2}{3}$, Owdziey włok $\frac{1}{3}$	1	1	1.
Fedor Onaczkowic, syni 2	1	2	1.
Sieńko Kuriłowic, sinyi 2, włoki $\frac{1}{2}$, Kaknik $\frac{1}{2}$	1	2	1.
Ułas Czarkowic a Ustim	2	2	1.
Daneło Koszka z sinem a Lawryn Bobr	1	3	1.
Trochim Joskiewic	2	3	1.
Jacko Korz	1	3	1.
Stecko, Soliwoy, Samson Poleszoniata	2	3	1.
Pilip a Łuczka Koczowiczi	4	4	1.
Masko Jowthuchowicz	2	3	1.
Andrzej Polesko	5	4	1.
Ten że Andrzej z Jwanem Jowthuchowiczem, z Korzewiczami, mając po $\frac{1}{3}$	—	—	1.
Poluijan Łuczic	2	2	1.

Boyarowie na służbie listowney, ktorzi domami swemi w siele Połonney mieszkaią, a włoki w tem siele trzimaią:

Tierczic na służbę putną włoka 1.

Thomasz w siele Połonney włoki $\frac{1}{2}$.

Tiszko Juskiewic na służbę putną wolna włoka 1.

Tomasz w Połonney włoki $\frac{1}{2}$.

Fedor Swiridowski, woznyi, wolne włoke 2.

Na karczmę Ozdowską wolna włoka 1.

O g r o d n i c y.

Ogrodnicy Ozdowscy każdy z nich trzyma w zaściankach, niżey napisanych, po 3 morgi; powinność ich iako i ogrodników Horodiskich.

Andrzej Przisch . . . . . ogrod 1, dym 1, morgow 3.

Michał Niemiec . . . . . ogrod 1, dym 1, morgow 3.

Naum Jowthuszewic . . . . morgow 3.

P o d s u s i e d k i.

Domow a ni ogrodow nimaią, w sąsiedziech mieszkaią, nie nie płacą, thelko dzień w thizdzen do dworu robią.

Powinność poddanich ta iest:

Poddani, ktorzi przed them bojarami byli, isz na czinszu osiedli, także i cy, kthorem, rozumiejąc, że themi zdołać mogą, po drugiey włoce się przidało, tak iako się tho przi každem wiszeyi y niżeyi mianowicie napisało, takowyi każdy z osobna z włoki sweyi za wszitkie powinności telko po kop 3 w každy rok płacić będzie powinien.

A inszi wsziscy oddani także każdy z osobna z włoki sweyi czinszu płacić ma kop po 2, gr. 40, do tego żitha dziakielnego z włoki sweyi po puł mace Łuckiey miary, w strich mierząc; w then

czas, gdyi im urzędnik rozkaże, wywiozsz na pasznią dworną Po-łonską, tho żitho rossine zabronować mają i powinni będą.

K themu ci sz poddani na paszni dworneyi Połonskiey orać mają lecie na oziminę dworną dzień ieden, bronować po iedney bronię z włoki dzień ieden. A co by kolwiek ieno na they pozostały dworney Połonskiey paszni zboża dwornego Połonskiego zasiano było, thedy tho zboże wszitko the cztery pomienione sioła gwałthem połąć i do gumna iego xiążeciey mosci zwozić i w sterthe złożyć się powinni.

Drzew z gaiow jego xiążeciey mosci Połonskich abo Korszewskich s každey thakiey włoki, s kthorey po kop. 2 gr. 40 płaçą, každego roku po czthery wozy, bądź thesz i z obcych lasow, gdzie im od urzędnika ukazano będzie, do dworu Połonskiego prziwieść mają.

Sianożęcy dworne každa wieś urocziska swoie, tak iako iesth przi sianożęciach dwornich mianowicie opisano, za oznaymieniem y rozkazaniem urzędniczem, wsziscy gwałthem w czas pokosić, tho siano, wisusiwksi, w sterthy zmiotać, y každa wieś sterthy swoie do dworu Połonskiego prziwiesć powinni.

Straż do dwora Połonskiego wszitkie sioła koleią, wydawając na každy thidzien po dwu strożow, a przi bythności iego xiążeciey mosci ilie by ich potrzeba okazała, odprawować mayą.

Podwody także wszitkie sioła wiszey pomienione koleją odprawować mayą z włoki iedney za 20 mil, iednego roku podwoda jedna; a s kthorey by włoki thakowej iusz podwodę odprawiono, tedy więcej thego roku podwody odprawować nie powinni będą.

Gwałthyi do poprawiania grobli Nahorskiej y Połonskiej, zaymowanie przerw, sypanie odmiałów, prziwiezienie chrostu, zkąd im od urzędnika ukazano będzie, i słomy, ilie by kroć thego potrzeba okazała, odprawować powinni.

Stacią na przyjazd jego xiążeciey mosci z włok 10 iałowicę iednę, barana iednego, s každey włoki gęś i kurow dwoie, iaiec 20, woz siana, dać będą powinni.

Ziem u cudzopańcow obcych na płacie przymować nie mają pod winą na iego xiążcęey mosci s tem y pod utraceniem onego zboża, kthore by na they ziemi posiął; a kthory by ziemie potrzebował, thedy pod the włoki na gruncie iego xiążcęey mosci s płathu przymować mayią, iesliby gdzie były.

Czinsze wypłacać y oddawać do rąk urzędniczych w iesieni na s. Marcina, a nadałey o s. Mikołaiu będą powinni; a kthori by z nich do s. Mikołaia czinszu nie zapłacił, thedy go ma urzędnik więzieniem karać. Przi oddawaniu czinszow birczego i pisczego urzędnik ma brać z każdej włoki po 12 pieniędzi lithewskich.

Gromady dla potrzeb własnych jego xiążcęey mosci nie dnia powszedniego, ale dnia świętego zbierane bydź mają. A kthori by na słuszney gromadzie s poddanich nie był, thedy ma urzędnikowi groszey 2 zapłacić.

Ogrodnika powinność: płacić s trzech morgow i z ogrodu także w iesieni o s. Marcinie groszey 12, robić w każdy thidzień, s czem im roskazano będzie, po dwa dni.

Podsusiedki isz domów a ni ogrodów nie mają, telko w sąmsiedziech mieszkaią, przetho od wszelkiego płathu y dawania wolni, ieno dzień w thidzień robić powinni.

Boiarowie konni.

Boiarowie konni Połonscy, mając pod się koń dobry s pułkiem i z rohathiną, w zwikley barwie jego xiążcęey mosci, służbę wojenną, seymową i insze posługi iego xiążcęey mosci, według rozkazania jego xiążcęey mosci, odprawować mają y będą powinni; kthorzi iusz tak od płacenia cinszow, iako i ieżdżenia z listhy wolnemi ucziniono.

Boiarowie pułni.

Boiarowie puthni z listhy i przí podwodach, gdy thego potrzeba okąże, według rozkazania urzędniczego ieżdzić są powinni,

dla czego od płacenia czinszu oni z włok swoich wolnemi zostają.

S i e l i d s b y.

Sielidzb, ogrodow z wipustem i z wigonem sioła Ozdowa, y na czem cerkiew ruska stoi założenia Panny Mariey Przeczystey, wszitkiego (oprocz pana Makara, kthory przi them siele Ozdowie domem siedzi) włok 2 morg. 10 od płathu wolne.

K a r c s m a.

W they wsi karczma przi arendzie niżey napisana.

Morgi ogrodnickie.

Na ogrodniki Ozdowskie we trzech zasciankach po morgow 6: w pierwszem mieiscu za siołem Ozdowem, ydąc ku Ratnowu, od granice Ratnowskiey na obszarze, morgow 6; w drugiem mieiscu za domem Makarowem, podle morgow iego, ydąc z Ozdowa do Połoney, morgow 6; czini morgow 18, ogrodnikom na powinności ogrodnickiey rozdano.

N a d d a t k i.

Naddatki na niektore niezupełne rezy włok Ozdowskich tam że przi thich morgach ogrodnickich we trzech zasciankach są na- znaczone.

Z a s c i a n k i.

Zascianek na Pereparowie, ktory klinem leży z iedney strony od granice i kopcow Ławrowskich, a z drugiey strony przi goś- cińcu Łuckim ku Lwowu, włok 5; thego zascianku Jackowi Bałdi- czowi, Tiskowi Juskiewiczowi, Romanowi Kuczewiczowi na służbie konney boyarskiej дано włok 4 od płathu wolne. A na służbie lis-

towney themu sz Jackowi Bałdyczowi z sinami iego w them zascianku dano włokę 1.

G a y d w o r n y.

Gaiu lipowca przi siele Ozdowskiem, w kthorem pasieka iego xiążeciey mosci y trzesni w niem bywa niemało, włok 1, morgow 10.

Czini w Ozdowie rzezanych włok 44; s tich na karczmę Ozdowską włokę 1, na cerkiew włok 2, na woznego włok 2, na boiary włok 12; na boiary listowne, kthorzi domami w Połonney mieszkaią, włok 2. The wszistkie od płathu wolne.

Płacą za wszitkie powinności po kop 3 z włok 3, czini kop 9; a po kop 2 gr. 40, żitha po mar $\frac{1}{2}$, płacą włok 22, uczyni kop 58 gr. 40, żitha mar 11.

W zasciankach rożnych włok 9, morgow 8, is ktorich gajem zaroszono włok 1, morg. 10, sadzib i wypusthu z wygouem sioła Ozdowa włok 2, morg. 10; na służbie konney pod boiary, kthorzi domami w siele Połonney mieszkaią, włok 4; na służbie puthney listowney włoka 1; the wolne od płathu.

Na ogrodniki morgow 18; s każdego morga płacą po groszey 4.

A w them siele rzezanych i w zasciankach wszitkich włok 53, morgow 8.

Summa płathu z włok i morgow ogrodnickich kop 68, gr. 16; żitha mar 11, owsa pastuskiego mar 5.

Sioło Bałow¹⁾, włok 25.

Kuniec Turszinowic z sinem, a malich 2 . . . k. à 2 wołów 6· włoka 1.
Hricko Łobecki z 2 synoma, a malich 3 . . . 3 6 1.

¹⁾ Баловъ—шишъ Баловъ, село Луцкаго уѣзда.

Ten że Łobecki $\frac{1}{3}$, Jarmoł a Zienko Krzivo-				
sziey $\frac{1}{3}$, Jacko Michnowic $\frac{1}{3}$; s they włoki				
płacą kop 3	—	—	włokal.	
Klim a Tiszko Polowincicy, synow 4 malich	kon 2 wołów 3	1.		
Tiskowa wdowa zięciem, synow 2 malich	3	3	1.	
Dawid mlinarz $\frac{2}{3}$, Mekitha Rodko $\frac{1}{3}$	2	1	1.	
Paweł Buben z siostrą, z sinem, a malich				
synow 3	5	3	1.	
Jacko Michnowic, synyi 2 małe, Thoma z bratem	2	3	1.	
Harasim Oleskowic, syn 2, włokę $\frac{1}{2}$; Ułas, syn				
2, włokę $\frac{1}{2}$	3	3	1.	
Jwan Połowincyc, synow 3	2	4	1.	
Hricko Dubowik s sinem	2	2	1.	
Karp Połowincic z bracią	1	4	1.	
Andrey Czaba s sinem $\frac{1}{3}$; Fedko, Zanko $\frac{2}{3}$ Kus-				
nierzewiczyi	2	2	1.	
Angrey Hunczic z bratem Jowchimem	1	2	1.	
Parchom Hunczic, synow 4 ma	2	3	1.	
Sazon Horaiewic $\frac{5}{6}$ a Marcin Szepiel $\frac{1}{6}$	2	2	1.	
Kasko Hrinczic s sinami $\frac{3}{4}$, Jakub Niemiecc $\frac{1}{4}$	2	3	1.	
Panas Boiarzin $\frac{2}{3}$, Oleszko kucharz $\frac{1}{3}$, płacą				
kop $3\frac{1}{2}$	1	3	1.	
Stepan swiec s sinami $\frac{1}{2}$, Marko z zięciem $\frac{1}{2}$	1	3	1.	
Pilip swiec z synem i z zięciem $\frac{1}{2}$, Anton Hu-				
lenia $\frac{1}{2}$	2	4	1.	
Hawriło s Karpem $\frac{1}{2}$, Jwaszko Dubrowienic	1	3	1.	
Hricko Źukowic s sinami $\frac{3}{4}$, Sienko $\frac{1}{4}$	2	3	1.	
Mikołay Demianowic $\frac{1}{3}$, Demko $\frac{1}{3}$, pothusznik				
ich $\frac{1}{3}$	—	3	1.	
Jacko a Jwan Łoykowic $\frac{2}{3}$, Andrey Horaie-				
wic $\frac{1}{3}$	3	2	1.	

Kuzma Tarasowic, syn 1, włoka $\frac{1}{8}$; Udod Jar-moł, synow 3, $\frac{1}{8}$, Sayworosniewic s 3 bra-thyi $\frac{1}{8}$ . . . . . koń 1 woł. 3 włoka 1.

Pasznie dworney Balewskiey s sianożęciami włok 9, ktorą poddanym, rozumiejąc być lepszyi požitek skarbowi iego xiążęcey moscy, na rezy porzezawszy, na czinszu rozdano, to iest: na kar-czmę Biaewska wolna włoka 1; Kuniec Turczin $\frac{1}{8}$, Sayworosniewic $\frac{1}{8}$, Kuzma Tarasowic $\frac{1}{8}$, Jarmoł Udod $\frac{1}{8}$ —włoka 1. Tiskowa wdowa $\frac{1}{8}$, Harasim z Ułasem $\frac{1}{8}$, Makar Dubrowieniec $\frac{1}{8}$ —włoka 1. Hricko Łobecki $\frac{2}{8}$, Jacko Michnowic $\frac{1}{8}$ —włoka 1. Jwan Połowinczic $\frac{1}{8}$, Klim Połowinczic z bratem $\frac{1}{2}$ —włoka 1. Hricko Dubowik $\frac{1}{8}$, Pilip swieć $\frac{1}{8}$, Pasinkowic Dubowikowy $\frac{1}{8}$ —włoka 1. Parchom Hrincezic $\frac{1}{8}$, Andrzej Czaba $\frac{1}{8}$ s Fedkiem Kusznierzem, Karp Połowinka $\frac{1}{8}$ —włoka 1. Andrzej Hunka $\frac{1}{8}$, Hricko Żukowic $\frac{1}{8}$, Buben s pothużnikiem swem $\frac{1}{2}$ —włoka 1. Panas z Olezkiem $\frac{1}{8}$, Kasko z Jakubem $\frac{1}{8}$, Stepan swiec z Markiem $\frac{1}{8}$ —włoka 1.

O g r o d n i c y.

Ogrodnicy Baiewsci także trzymają po 3 morgi w zasciankach niżej pomienionich Baiewskich i przı paszni folwarkowej Połon-skiey, ktorich taka sz powinność, iako i inszych ogrodnikow być ma: Panas morgow 3, Misko woznica morgow 3, Panko morgow 3, Michał Czaba morgow 3, Fedko Swab morgow 3, Kasko Burec morgow 3, Połuijan morgow 3.

Powinność poddanich Baiewskich.

Z ich włok rzezanych rowna we wszitkim, iako i powinność poddanich sioła Horodiscza, Horki, Połonne y Ozdowa, w tem że inwentarzu wiszey pod siołem Ozdowem opisana; a z włok pasznie dworney, ktorą oni międzi się rozebrali na płacie za wszitkie powinności, płacić mayą po kop 3 z iedney włoki boiarskiey, także za wszitkie powinności płacić mają kop lithewskich $3\frac{1}{2}$.

Gwałthy grobelne jeno do stawkow Baiewskich, wszitkie przerwy zatamować, odmiały sypać słomą, gnoiem i chrostem, skąd ieno od urzędnika ukazano bendzie, według ich starodawnego obyczaiu, prziwiozszi, ileby kroć thego potrzeba okazała, nagnoić i naprawować powinni.

Sielidzby.

Sielidzby, na których wieś Baiewska siedzi i na ktorich karczma iego xiążęczej mosci zbudowana nad stawkiem Baiewskiem y ogrodow z wypustem, wszitkiego włok 1, morgow 25.

Morgi ogrodnickie.

Na ogrodniki sioła Baiewskiego, w pierwszem mieiscu, w ostrowku odieznym, przi granicy Ceporowskiet, morg 1; w drugiem mieiscu, ze wszech stron między gaiami Baiewskimi, przi Katerinney górze, morg 1; w trzecim mieiscu tam że uroczisczem nad drogą stadną morgi 2 pręt. 10; w czwartem mieiscu przi zascianku, który się został od pasznie dworney, tesz przi siołe Baiiewie, morgow 10. Wszitkiego morgow 14, pręt. 10. A insze morgi wiszey, przi morgach sioła Horodiscza, pod siołem Horodisczem opisane, i na powinności ogrodnickiej opisano i naznaczono.

Naddatki.

Naddatki na niektore nie zupełne rezy włok Baiewskich leżą we czterech zasciankach grunthu Baiewskiego; od płathu wolne. A isz za czasem przidzie do thego, że naprawując groble stawku Baiewskiego, przeciwko gaiow, morgi abo naddatki niektórych poddanych, biorąc z nich ziemię, psować się muszą, przeto zostawiono w nagrodę zepsowanych morgow w ostrowku odieznym morg. 1.

Zasianki.

Placu, na czem był folwark Baiewski z ogrodami i z gumnem pobudowany, wszitkiego morgow 15; s tich poddanym i ogrodnikom

na sielidby naznaczono morgow 10, a morgow 5 s płathu przyjętho, s każdego morga po groszey 6.

S i a n o z e c i.

Sianozęci przi granicy Ceperowskiew arędarzowi na karczmę Baiewską przidano morgi 3 pręt. 3.

Gaie Baiewskie.

Gaie Baiewskie we trzech mieiscach zarosczone: w pierszem mieiscu wielkiego gaiu włok 8, morg. 26, pręt. 20, tamże pola ni na co niegodnego, uroczisczem Katerinney gory, zostawiono na zarosczenie gaiu morgi 3. Gaiu Wieliczkowego morgow 12; gaiu Berzowca morgow 18; wszitkiego pod gaiami włok 9, morg. 29, pręt. 20. Zaliwku dwiema stawami Połonskimi grunthu Połonskiego włok 8, morg. 24, a Baiewskiego grunthu włok 5; czini włok 13, morg. 24. Czini w Baiewie rzezanych włok 25. S tich za wszitkie powinności płacą po kop 3 z włoki 1, a z boiarskiew włoki ieduey także za wszitkie powinności płacą kop $3\frac{1}{2}$; a po kop 2 gr. 40, žitha po mar $\frac{1}{2}$, płacą z włok 23, czini lithewskich kop 61, gr. 20, žitha mar $11\frac{1}{2}$.

Pasznie folwarkowej włok 9, s tich na karczmę włoka 1 wolna; płacą za wszitkie powinności po kop 3 z włok 8, czini kop 24.

W zasciankach rożnych włok 12, morg. 27, pręt. 33, s ktorich gaiami zarosczeno y s them, co na zarosczenie gaia zostawiono, iest włok 9, morg. 29, pręt. 20. Sadzib i wypusthu z wigonem sioła Baiewa włok 1, morg. 25, a theras znowu na sielidzby zostawiono morgow 10; w zascianku, na czem dwór był Baiewski, s płathu morgow 5; arędarzowi do karczmy sianożethne morgow 3, pręt. 3; w nagrodę thich morgow, ktore za czasem, naprawując groble stawku Baiewskiego, psować się będą, morg 1. Na ogrodniki przi them siele Baiewie morgow 14, pręt. 10, a przi siele

Horodiskiem na tesz ogrodniki Baiewskie morgow 22; s tich na piwowara morg. 3 wolne, a morgow 19 s płathu po groszey 4 przyjmuią.

A summa rzezanych s paszną dworną i z zasciankami wazit-
kich włok 46, morg. 27, pręt. 33, czini płatu z włok morgow
kop 93, gr. 44, żitha mar $11\frac{1}{2}$, owsa pastuskiego mar 5.

Sioło Korszow¹⁾, wólk 64.

Na karczmę wolna		włoka 1.
Michno Bochonowie s sinem, a malich 3	kof 1 wołów 5	1 $\frac{1}{2}$.
Josko Skalewic, sinyi małe 2	2	2
Andrei Zołohubowic, sinyi małe 3	2	2
Pilip Labkowic a Jwan Pawlukiewic	—	—
Masko Huckiewic z brathem Onoszkiem, woyith; then telko płat pieniężny płacić ma, a od inszych w powinności wszitkich wolny być ma	3	6
Jwaszko a Andrzeysi Pawlukiewiczy	3	6
Jwaszko Huckiewic, sinyi 3	3	4
Jwaszko Bielik, sin mały 1	2	2
Naum a Omelko Hawriłowiczy	3	3
Nikonowiczi s Czernikiem	2	2
Fedko Brekało s sinami 4	2	2
Taras s sinem i szurzinem	2	2
Trochim kowal, syin 1	2	2
Dacyk z Miczowicami	1	2
Marcin Barcicyi s sinami 4	2	4
Jacko Litwin $\frac{1}{3}$, Czeretko $\frac{1}{3}$, Jwan Huckie- wić $\frac{1}{3}$	—	—

¹⁾ Ассоциация Аудиторов Финансов.

Jhnat $\frac{1}{2}$, Barcicyi $\frac{1}{4}$, Naum Brzechunowic $\frac{1}{4}$ koń — wołow 1 wózka 1.						
Jowchim Kułhayi	1	—	—	—	—	1.
Mazur Condrat $\frac{1}{2}$, Harasim z Rudliem $\frac{1}{2}$ . . .	1	2	2	2	2	1.
Sienko Polesko z bratem	2	1	1	1	1	1.
Lewko a Jwaszko Małasciycicy	3	3	3	3	3	$1\frac{1}{2}$.
Sienko, zięc Małasciycicow, sinyi 2	—	2	2	2	2	$1\frac{1}{2}$.
Jan Paczinic z Jarmołem bratem, syincw 3 maia	—	2	2	2	2	1.
Kuzelczenia s Zaiem	2	2	2	2	2	1.
Sienko Kulesz, syny 2	1	1	1	1	1	1.
Hapon Juchnowic	1	2	2	2	2	1.
Sienko Krzeczko $\frac{2}{3}$, Kuzma Kosiło $\frac{1}{3}$	—	1	1	1	1	1.
Sawka Czeretko s sinami	4	8	8	8	8	2.
Hulko Bochonowic s pasienkiem	1	3	3	3	3	1.
Jacko Litwin, sinyi 2	2	3	3	3	3	1.
Sawka Bumbiłko, sin 1, brathanek thesz 1	6	9	9	9	9	2.
Woiciech Gadomski	2	3	3	3	3	1.

Boiarowie osadni.

Sienko Hawriłowicz, osadney, ...	kon	1	wołow	1	wózka	1	kop	3.
Trochim Pożoha	2	2	2	2	2	1	3.	
Stepan Pawłuszewicz, syinow 2 ma	2	2	2	2	2	1	3.	
Timosz Zawadzic	—	1	1	1	1	1	3.	
Stas Pawluszewicz, sinyi 2	2	3	3	3	3	1	3.	
Jarosz Pawluszewicz $\frac{1}{2}$, Jasienski $\frac{1}{2}$	1	—	—	—	—	1	3.	
Onoszko Klimowic, sinyi 3	2	3	3	3	3	1	3.	
Wasko Klimowic na służbie konneyi zie- mianskieyi	—	—	—	—	—	4	3.	
Jwaszko, Charko a Jurko Klimowcyi	9	12	12	12	12	3	3	3.

Po boiarach zasie poddanni:

Jiow Tiercyic	kon	—	wołow	2	wózka	1	kop	—
Marcin a Wasko Kusznirze	1	1	1	1	1	1	—	—

Sayi Sołohubowic s Soroką	kon 2 wołów 1 wieka 1 kop —
Hric Zuda s sinami 3	— 2 1 —
Taras Wasilewic a Timosz Waskiewic . .	1 2 1 —
Bubmiłko $\frac{1}{2}$, Lewko Pus $\frac{1}{2}$	1 1 1 —
Josko Kosowski na służbie konneyi ziemia-	
nskiewi	— — 4 1.
Then że w zascianku, także na służbie	
ziemianskieyi	— — 4 1.

O g r o d n i c y.

Ogrodnicy thego sioła, ktorzi issz przı paszni dworneyi morgi swe trzimaya, przetho przı rozdawaniu theyi pasznie dworneyi, niżeyi w tem regestrze są napisane i powinnosc ich przı nich iest pomieniona.

P o d s u s i e d k i.

Jz domow i ogrodow nie mają, ieno w sąsiedzich mieszkaią, nic nie płacą, telko dzień ieden w thidzień w Połoneyi robić mayią.

Powinność poddanich Korszewskich.

Powinność ich, ktorzi issz na lepszem gruncie mieszkaią i k themu issz w stawie Korszewskim, ktoryi nie iesth spustnyi, według dawnego zwiczaju wolnie lowienie rib miewaią, przetho wiek-szyi cinsz, nisz z włok sioł Połonskich na nich był postanowionyi. K temu, issz theras, w roku 97, za postanowieniem z nimi, inakszą powinność czinią względem thego, że włoki pusthe i paszna dworna na płacie międzi się rozebrawszi, płat większi, tak iako się niżey pomieniło, wypłacać pozwolili, to iesth: boiarowie, ktorzi na czasu są osadzeni, każdy z osobna z włoki sweyi za wszelkie powinności do skarbu iego xiążęcey mosci płacić mają po kop 3. Poddani także każdy z osobna z włoki sweyi, czasu po kop 3, gr. 20 płacić mayią; k themu sianożęć dworną,

ostrow Żidowski, wszitkiego morgow pokosić, w stheri złożyć i do dworu zwozić powinni.

Straż do dwora Połonskiego koleją, rowno z drugimi sioły, widawayiąc na każdy thidzeń po 2 strożow, a przi bytnosci jego xiążęcey mosci ilie by ich potrzeba okazowała. Drzew, skąd im od urzędnika ukazano będzie, każdy z włoki swej na każdy rok do dworu Połonskiego po 2 wozi prziwieść powinni.

Podwoda z iedneyi włoki każdego roku wyjezdzić ma za mil 12, a nie więcej; a iesliby się za kilkadziesiąt mil podwoda przidała, thedy włok 10 na iednego konia składać się mają; a iesli mil 20, thedyi włok 4; iesli że 30, thedyi włok 6 na podwodę składać się mają, i tho koleją z drugimi sioły. Statią na przyjazd jego xiążęcey mosci z włok 10 iałowicę, barana; s każdym włoki owsa mar $\frac{1}{2}$, siana wozów 2, gęś 1, kurow 2, iaiec 20 dać; i drzew na przyjazd iego xiążęcey mosci wozów 3 każdy z włoki swymi przewieść powinien.

Ziem obcych u cudzopańców na płacie nie przyjmować pod thąsz winą, iako i insze sioła Połonskie podlegają.

Czinsze i bircze, piscze thakiem sposobem sprawować się mają, iako i w inszych siołach w them inwentarzu wiszeyi opisano.

Boiarowie abo ziemianie.

Boiarowie konni Korszewscy taką sz powinność odprawować powinni, iako i boiarowie Połoncy abo ziemianie.

S i e l i d z b y.

Sielidzb, ogrodow z wypustem, z wigonem sioła Korszewa, wszitkiej włok 1, morgow 15. Karczma, staw y młyn przi arrendzie niżey opisano.

Paszenia folwarku Korszewskiego.

Tha paszna folwarku Korszewskiego, kthora była s pomiary i włoczney we trzy pola rozrządiona, y s tem, co ogrodnicy trzy-

mali, wszitkiego włok 8, tho iest: na ogrodnicką powinność włok 2,
a na paszną dworną włok 8 morg. 29. Przetho thę wszitkę paszną
i then pomienionyi zascianek, na inorgi porzezawszi, międzi poddane
Korszewskie na płacie rozdano, tak iako niżey pomieniono każdego
z nich, iako kthoryi wiele trzima, tho iest:

Wasko Klimowic płacić ma	Pożoha z bratankiem morgi	6.
z morga 1 po groszey $6\frac{1}{2}$,	Jowchim Kulhayi . . .	6.
morgi	Sawka Czeretko . . .	6.
Iwaszko Klimowicz . . .	Fedko Brechało . . .	6.
Jurko Klimowicz . . .	Jacko Litwin . . .	6.
Onoszko Klimowicz . . .	Iiow Tiercyic . . .	6.
Hapon Iuchnowic . . .	Marcin Barcicyi . . .	6.
Pawlukowiczowie . . .	Taras Ciwon staryi . .	6.
Mazur Kondrat	Kuzełka z bratem a s ko-	
a n Zawadczic	walem	6.
Iwan Huckiewic	Michno Bochonowic . .	6.
Masko Huckiewic	Wojciech Gadomski . .	6.
Naum Hawrilczic	Hulko Bochonowic . .	6.
Sienko Poleszko	Josko Kosowski . . .	6.
Nikonowiczi	Stepan Pawluszewic . .	3.
Kusznirze	Taras Wasilowic s Timo-	
Fedor Zedenia	szem	3.
Sienko Kulesz	Sayi s Soroką	3.
Czernik	Dacyk z Miczwicami . .	3.
Andros Sołohubowic . .	Stas Pawluszewic . .	3.
Iwaszko Bielik	Jarosz Pawluszewic . .	3.
Małasieicicyi	Jasinski, służebnyi pa-	
Sienko Hawriłowic . . .	chołek	3.
Bubniłko	Josko Skalewic . . .	6.

Czini we wszitkich trzech polach morgow 206, płacić mayią
s każdego morga po groszey $6\frac{1}{2}$, uczini lithewskich kop. 22 gr. 19.

Ogrodnicy Korszewscii.

Kthorzi trzimali przed them wszitkiego každyi z nich przı paszni dworneyi tēlko po 3 morgi, taką powinność odprawowali, tho iest: po dwa dni w thidzień pieszo robiali, a po kop. 12 každyi z nich od siebie płacił. A theras, isz się w them roku i paszna thego folwarku Korszewskiego międzi poddane na płacie rozdała, więc thesz i thich ogrodnikow, iako i poddanich, wizwoliwszi od robothi, na pewnym płacie zostawiono, ktorzi iusz od thego czasu každego roku za wszitkie powinności s každego morgu po groszey 10 płacić będą powinni. Na kthore the ogrodniki we trzech polach, w každem po 20 morgow, zostawiono morgow 60 y tak ich opisano:

Ostap Sidorowic we wszitkich trzech polach	morgi	4 $\frac{1}{2}$
Andrzey Sienkowic		4 $\frac{1}{2}$
Jacko Stroda		4 $\frac{1}{2}$
Jurko Saczinic		4 $\frac{1}{2}$
Boris Jakubowic		4 $\frac{1}{2}$
Misko Kuzelczenic		4 $\frac{1}{2}$
Czornucha Brekałowa		4 $\frac{1}{2}$
Ilkowa Czornucha		4 $\frac{1}{2}$
Hricko Jakowczic.		4 $\frac{1}{2}$
Hurko mlinarz we wszitkich trzech polach po 2 morgi ma		6
Nieprzyętych		4 $\frac{1}{2}$

Czini wszitkich morgow ogrodnickich 60, s ktorich nie przyiętho morgow 4 $\frac{1}{2}$, a przyiętchich morgow 55 $\frac{1}{2}$, płacą s každego morga po groszey 10, czyni kop 9 gr. 15.

Naddatki do włok.

Isz niekthorem rezom włok poddannich gayi jego xiążeczy mosci trzesniowyi, a w drugiem mieiscu zapusth dębowyi, na trzeciem mieiscu błotho nikczemne, na czwarthem i na piątym mieiscu granica Wiktorzańska y Rathnowska przeskodzily; przetho, czi-

niac nagrodę, abo wypełniając the niezupełne rezy, po rożnych zasciankach naddatki są uczinione.

Pirwszi zascianek, kthoryi klinem leži, bokiem iednem przibocznayi scenie pirsiego pola włok Korszewskich, z drugieyi stronyi przi drodze s Korszowa do Połoneyi i przi granicyi Wikhorzanskiej, s trzeciej stronyi przi gruncie Rathnowskim, orannego morgi 2, then nadan do pirsiego rezu, karczmy Korszewskiej oddano, w pirszem polu, kthoremu przeskodziły grunthi Wikhorzanskie, wypełniając go; wolno, bez płathu przidano.

Drugi zascianek leži końcem iednem przi boku 59 rezu wthorego pola, a drugiem bokiem od miedzi z morgami poddanich w zascianku im rozmierzonych o bok z Gadomskiego morgiem, wszelkiego morgow 8, kthoryi na rezki porzezano y na the rezy w naddatek przidano, wypełniając rezow 5 wthorego pola, kthoremu gayi iego xiążęcey mosci trzesniowyi przeskodził, tho iest: na arendarski, na drugi i na trzeci Michna Bochona, na czwarthi Ioska Skalewicza, a na piąthi Androsa Lisego. Znowu tamże, wypełniając trzi rezy wthorego pola, tho iest rez 56 Kuznirzow, 53 Żudzin, 59 Tarasa Wasilewicza, kthorem błoto nikczemne przeskodziło; the wszelkie 8 morgow na to wiszeyi pomienione rezy wolno bez płathu przidano.

Trzeci zascianek, abo trzi rezki, które się zostały od trzeciego dwornego pola, leżą iednem końcem do gaju trzesniowego, a drugiem końcem przi boku trzeciego pola włok Korszewskich. The rezki trzi, w kthorich po morgowi iednemu, cziniąc nagrodę trzem rezom wthorego pola włok Korszewskich, tho iest: na 56 Tiercyicow, na thez 57 Soroczin, na 60 Bubmiłkow, kthorem thesz błoto nikczemne przeskodziło, morgow trzi wolno bez płathu przidano.

Czwarthi zascianek za zapustem Korszewskim z iedneyi stronyi, a z drugiey stronyi przi gościńcu Lwowskiem do Lucka, bokiem iednem przes miedzi s them zasciankiem, które sz na morgi porzezawsz, poddannym rozdano, a drugiem bokiem po morgi 4, kthore za Wikhorzancizne, na 4 rezi w pirszym polu nagrodę cziniąc przidano. Thego zascianku iesth włok 3 morg. 4. Then wszitek, na rezki

porzezawszi, w każdym po 2 morgi, i w naddatek trzeciego pola, kthorem zapusth przeszkodził, na 47 rez, licząc ich od Ratnowskieyi granice, wolno, bez płathu.

Piąthi zascianek, przes między s tem że pomienionem zaściankiem z iedney strony, a z drugiej strony do goscinka Pereparowskiego, morgow 4; the w nagrodę 4 rezow pierszego pola, kthorem grunthi Wiktorzańskie przeszkodzili, tho iest, licząc od drogi s Korszowa do Połonneyi, na wthoryi, na trzeci, na czwarthi i na piąthi rez the 4 morgi wolno, bez płathu przidano.

Szostyi zascianek, między zapustem Korszewskim, w kilku mieiscach obapuł drogi Ławrowskie, morgow 24; the przeciwko každeyi wloce abo rezu, tho iest: na 11 rezow trzeciego pola, ktoremu z iednego końca granica Rathnowska, a z drugiego końca zapust Korszewski przeszkodził, tho iest na the reze od granice Ratnowskieyi bez płathu, wolno przidano; a który rez dla theyi granice krotszi, do thego reza naddatek iesth większy.

Siodmyi zascianek podle sadu wiśniowego, kthoryi został od morgow poddanych i ogrodnickich, na trzecim dwornem polu rzezanych, z iedneyi strony przy wloce Kosowskiego, a ze dwie stron przı blocie; thego zascianku morgow 8, kthore, wypełniając 4 włoki Kosowskiego, błothem prawie nikczemnym przeszkodzonich, do thich iego włok wolno, bez plathu przidano.

Niwa Halisowska i Klimowska między zapustem, przi drodze Ławrowskieyi, idąc do Ławrowa po prawie, morg $1\frac{1}{2}$; tha iest oddana Maskowi Huckiewiczowi na niezupełność iednego rezu, grunthi Ratnowskiemi przeszkodzonego.

Niwa Soszinska przi thei że drodze Ławrowskieyi, ydąc po lewie do Ławrowa, pola morg. 1; then Kulhacowi oddano na niezupełny rez iego, zapustem jego xiążęcę mosei przeszkodzony.

Zascianek na Pereparowie nie w iednym mieiscu, ale po rozni, między chrostem, nad drogą Lwowską, a drugie przi granicy Ratnowskieyi i po zascianek Kosowskiego leżące; nie wspominając chrostu, thich niwek w tem zascianku wszitkiego morgow 35, tho

iest: w piersim mieiscu, podle niwi Halisowskieyi, przi goscincu Lwowskiem, morgow 8, kthore nieprzyjethe są, a ktho ie prziimie, płacić ma po kop $6\frac{1}{2}$.

W drugiem mieiscu, w them že zascianku, przi zascianku Kosowskiego, morgow 27; s tich mlinarzowi, na powinności mlinarzskieyi, dano morgow 3 wolne; kowalowi, na powinności kowalskieyi, także od płatu wolne, morgi 3. Waskowi, Jurkowi i Iwaszkowi Klimowiczom morgow 8 dano użiwać dla thego, aby i sąsiedzi nie zabirali, wolne.

Zascianek w klinie tam że, podle thego końcem iednem leži, z bokiem iednem przi granicy Ratnowskieyi, drugiem bokiem przi boczneyi scienie trzeciego pola włok Korszewskich. Thego zaścianku pola s trocha chrstu włok 4, ktoryi dano do woli i łaski iego xiążęcey mosci na służbie konneyi ziemianskieyi Joskowi Kosowskiemu.

G a i e.

Gaie abo zapusty iego xiążęcey mosci Korszewskie, kthorich we włoki poddannym nie mierzonu, we dwu mieiscach zaroszono. Piersi uroczisczem Dimiroweyi, w ktorem trzesnie na dwor zbieraią; thego gaiu włok 2, morg. 5, pręt. 10. Drugi gayi denbowyi, kthorego włok 6. Wszitkiego pod gaiami grunthu włok 8, morg. 5, pręt. 10, a na zarosczenie gaiu zostawiono włok 11, morg. 2, pręt. 10.

Sianozęci arędarskie.

Sianozęci arędarskie, błothnich z brzegiem i polnich, pod znaki uczinione przi sianozęciach dwornich, wszitkiego włok 1, morg. 1, pręt. 3, tho iest:

Do karczmy Nahoreckieyi błota z brzegiem morgow 6, a w dolinie Burzińskieyi morgi 3.

Do karczmy Mohiły błotha z brzegiem morgow 3, a w dolinie Burzińskieyi morg 1.

Do karczmy Horodiskieyi i Baiewskieyi, tamże, przı tich sianozęciach, błotha z brzegiem morgi 3, a w dolinie Burzińskieyi morg 1, a w Baiwie do thich karczem przı granicyi Ceperowskieyi morg. 3, pret. 3.

Do karczmi Ozdowskieyi, tham że w Korszewie, błotha z
brzegiem morgow 3, a w Burzinie morg 1.

Do karczmy Korszewskieyi błotha z brzegiem morgow 5, a z
brzegiem morgi 2.

Sianozętne morgi na plaście.

Sianożęci poroznu na błociech Korszewskich, isz nie iednakie, iedne nad drugich gorsze, przetho thesz i płath z nich nierownyi. Naprzod op granice Wiktorzańskieyi idąc do sioła Korszawa morg po groszey 3:

Czini za the 8 morgow groszey 24.

Kosowskemu na them że błoicie bez płathu dano użiwać morganów wolne 4.

Themusz Kosowskemu tham że morgow 2.

Płaci z nich groszey 8.

Znowu dla podłosci blotha morgi 4 sianozętnie po groszey 3:

Znowu na them blocie nad rzeką Korszowską, podle sianożęci dwornich, przeciwko sadzibie Klimowiczow morgow 4, po groszey 4:

Wasko Klimowic	morg 1.
Michno Bochon	1.
Jurko Klimowic	1.
Kuzma Czeretkowic	1.

Czini groszey 16.

Tham że na them blocie od granice Wiktorzańskieyi błotha nikczemnego wszitkiego morgow 7, za kthore Charko a Onoszko Klimowicyi płaca groszey 12. Na sielisczu w drugiem mieiscu morgi sianożethne 17, płaca s każdego po groszey 8:

Makar Stefanow wolne	morgi 6.
Kosowski	2.
Hucko s sinami	2
Taras staryi	2.
Kowal	1.
Kulhayi	1.

Czini groszey 56.

Tham że przi boku thich sianożęci nad grobelką pretow 10, płaci z nich Kulhayi groszey 2.

Pod sadem w trzecim mieiscu sianożęci morgow 5 po groszey 8:

Sawko Czeretko	morg. 1.
Bielik	1.
Skalewic	1.
Brekało	1.
Nayidziesz	1.

Czini groszey 40.

Stas Pawluszewic morg 1, płaci groszey 3, podle grobli.

Od granice Wiktorzańskieyi, abo od Nieswieckieyi, w czwartem mieiscu morgow 10, po groszey 4:

Wasko Klimowic	morgi 2.
Jwaszko Klimowic	2.

Jürko Klimowic	2.
Onoszko Klimowic	1.
Andros Lisi	2.
Brekało	1.
Czini groszey 40.	
Tam że, w koncu Wasikowskich niw, błotnich morgow 12, po groszey 3:	
Masko Huckiewic	morg 2.
Jwaszko Huckiewic	1.
Barcieyi	1.
Kowal	1.
Stecko Rudko z Mazurem	1.
Bubmiłko	2.
Dacyk	1.
Eewko Małasnicycic	1.
Dowiesz się ktho.	1.
Andros Lisi	1.
Czini groszey 36.	
Tham że, na them blocie, od krinici Woronowiczi, po grobelkę Adamowego stawku morgow 8 sianożęci, po groszey 4:	
Sienko Hawrilowic	morg 1.
Taras	1.
Czeretko	1.
Pawlukiewiczi	1.
Kowal	1
Kuzelczenic	1.
Stecko z Ihnatem	1.
Wasko Klimowic	1.
Czini groszey 32.	
Zasie, na blocie, za Bubmiłkiem, morgow 3 po groszey 2:	
Gadomski	morg 1.
Fedor Zudenia	1.

Bubmiłko . . . . . morg 1.

Czini groszey 6.

Znowu podle mlina, między rzeczkami, morgow 3, po groszey 2:

Andros Lisi . . . . . morg 1.

Dacik . . . . . 1.

Kulhayi . . . . . 1.

Czini groszey 6.

Znowu blotho Brzechunowczizna morgow $1\frac{1}{2}$, the przyiął Masko Huckiewic. . . . . $1\frac{1}{2}$.

Płaci z nieyi groszey 4.

Sianożęci blothne między ostrowkiem Żidowskim i Burzinem morgow 13, płącą z każdego po groszey 4 z morgow 11:

Onoszko z Janem Lisim, wolne . . . . . morg 2.

Rakowic z Rokickiem . . . . . 2.

Truchno z Zawadyczem . . . . . 2.

Mazur z Gadomskiem . . . . . 2.

Lewko s Poleskiem Sienkiem . . . . . 2.

Nikonczic s Steckiem starem . . . . . 2.

Kuzma Kosiło. . . . . 1.

Czini z morgow 11 groszey 44.

A wszitkich sianożęci na rożnych miejscowościach, na płacie rozdanych, włok 2, morg. 27, pręt 25; czini z nich płathu kop 5, gr. 41.

Summa gruntu Korszewskiego polnego, sianożętnego i gajami zaroszczonego, tak we włokach 97, morg. 4, pręt, 10. S tych rzezanich włok 64, s ktorich na karczmę włokę 1, na służbie konneyi włok 8 wolne. Osadnych włok 10, po 3 kopyi płącą, czini kop 30. Poddani trzymają włok 45, płącą s každeyi po kop 3 gr. 30, èzyni kop 157, gr. 30.

Gajami zaroszczono i s tem, co na zaroszczenie gajów zostawiono, włok 11, morg. 2, pręt. 10.

W zasciankach polnych na rożnych mieiscach, tak iako iesth wiszeyi opisano na swich mieiscach, nie wspominaiąc naddatkow na niezupełne abo błothem przeskodzone rezi, wolno, bez płathu poddannim przidanich, ale telko the zascianki i paszna dworna, ktore poddani i ogrodnicy na płacie rozebrali, wszitkiego thego włok 15 morg. 16. S thego na służbie ziemianskieyi włok 4, zadzib i wypusthu sioła Korszewa włok 1, morg. 15; morgami na płacie międzi poddanne rozdano morgow 206, s każdego placić maią po groszey $6\frac{1}{2}$, czini kop 22, gr. 19.

Na ogrodniki zostawiono morgow 60; s thich na then czas nieprzyętlo morgow $4\frac{1}{2}$, a przyętlo morgow $55\frac{1}{2}$, s każdego placić mayią za wszitkie powinnosci po groszey 10 lithewskich, czini kop 9, gr. 15.

W zascianku wiszeyi pomienionyim na then czas nieprzyętlich zostało morgow 29.

Na mlinarza i kowala morgow 6 wolnych.

Sianożethnich zasciankow na rożnych mieiscach włok 6, morg. 15 i pręthow 25; s tich na sianożęci dworne włok 2, morg. 15, arędarzom do karczem morgow 28.

Na rożnem płacie, iako się wiszeyi pomieniło, włok 2, morg. 27, pręt. 25; przichodzi płathu od nich kop 5, gr. 41.

Sianożęci wolnych morgi 2 Onaczkovic z Janem Lisem.

Summa wszithkiego grunthu polnego i sianożetnego włok 97, morgow 4, pręt. 10.

Czini płathu s thego sioła z włok rzezanich, morgow ogrodnicz i sianożęcyi kop 225, gr. 1.

Owsa pastuskiego mar 7.

Summa summarum w ymionach Połonskich włok 221.

W rożnych zasciankach polnyich, gaiami zarosczych, co się dwiema stawami Połonskimi załało, okrom sianożęci, włok 71, morg. 16, pręt, 17. Sianożęci po rożnych mieiscach włok 7, morg. 16, pręt. 9. Czini wszitkich włok 300, morg. 2, pręt. 26; s tich dwiema stawami Polonskimi zalano włok 13, morg. 14, gaiam-

zaroszono i co na zaroszczenie zostawiono włok 26, morg 5, pręt. 20. Placu, na czem 'dwor Połoński z ogrodami owoszowemi, z wyipusthem, s folwarkiem, z gumnem, pastewnikiem pobudowany, morgow 19, pręt. 17. Na pasznią folwarku Połonskiego, okrom sianożęci, włok 6, morg 28; sadzib we wsztikich wsiach, wyipusthow z wyigonami włok 11, morg. 5, pręt. 10; zascianku Kuncycowego s stawkiem morgow 6; w nagrodę psowania morgow w Bajewie na groblę morg 1; w Korszewskim zascianku nieprzyętich morgow 29. Na ogrodniki we wsztikich wsiach, na każdego po 3 morgi, włok 5, morg. 24; tich na then czas nieprzyętich morgow $57\frac{1}{2}$; na piwowara morgow 3 wolne; sianożęci na dworne potrzebyi włok 3, morg. 10, pręt. 16; do karczem arędarzom sianożęci włok 1, morg 1, pręt. 3. Na 2 cerkwi włok 4; na ziemiany konne pancerne, koni 6, włok na nie 24; na boiary listowne włok 6; na woznego włok 2; na Łamana, Stanisława y Laskowską wdową włok 4; arędarzom do karczem włok 5; na woytha włoka 1; na mlinarza morgow 18; na kowala morgi 3. The wsztikie od płatu wolne.

Płacą oddani sioła Korszewskiego z włok 45, a s sioła Bajewa z włoki płacą 1 po kop $3\frac{1}{2}$,—czini kop 161.

Z osadnych włok $29\frac{1}{2}$, płacą po kop 3, czini kop 88.

Płacą po kop 2, gr. 40, žitha po mar $1\frac{1}{2}$ włok 109; czini kop 290, a žitha miar $54\frac{1}{2}$.

Płacą Korszowianie z morgow 206 po groszey $6\frac{1}{2}$, czini kop 22, gr. 3.

Ogrodnicy Korszewscyi z morgow $55\frac{1}{2}$ po groszey 10, czini kop 9.

Ogrodnicy wsi Połoniskich z morgow 66 po groszey 4, czini kop 4, gr. 3.

Z zascianków rożnych przichodzi płathu z włok 2, czini kop 4, gr. 3.

S sianożęci włok 2, morg. 29, pr. 25 przichodzi płathu kop 5, gr. 47.

J summa włok płacących 200, morg. 15, pręt. 25, czini z nich płathu kop 586, gr. 41.

Žitha dziakielnego mar 54 $\frac{1}{2}$.

Owsa pastuskiego mar 31.

Wolnych, iako się wiszeyi pomieniło, włok 99, morg 3.

Arenda Połonska i budowanie karczem y młynow.

Mlinyi na Horce, ieden podle drugiego, na iednem to thoku, ze wszitkiemi potrzebami, z drzewa zbudowane, dwa, w których koł mącznych pięć, stępne koło 1 i folusz. Tam że w theyi wsi, na Horce, przi gościć Lwowskiem do Łucka, karczma wiezna z dwiema wrothi, z drzewa zbudowana; w nieyi drabina y złob według potrzeby; w ktoreyi izba biała; w nieyi okien s szklannemi błonami 2, okiennice na zawiasach, piec polewany, ławy według potrzeby; w nieyi w bok komora, z drzewa budowana. Naprzeciwko izby piekarnia z drzewa robiona, drzwi prosthe, piec z gliny lepony, stoł 1, ławy wkoło. Ktora karczma i the obie izby gonthami pokrithe. W sieniach piwnica w ziemi, z drzewa urobiona. Tam że przi karczmie browar, s chrostu uplecioni; w nim kocioł piwny nimały, kadzi 2 wielkich piwnich i koritho pod niemi.

Druga karczma w siele Połoneyi także wiezna, o dwoigu wrociech na przeciech żelaznych; w nieyi drabina i złob; w nieyi izba biała: w niey okien 3 z błonami szklannemi, okiennice na zawiasach, drzwi na zawiasach, komin murowany i niedobudowany, piec polewany i ławy s potrzeb. Naprzeciwko piekarnia: piec z gliny ulepiony, stół i ławy wkoło; w sieniach piwnica w ziemi, z drzewa zbudowana. Tha karczma wszitka gontami kritha.

Trzecia karczma w Horodisczu; piekarnia z drzewa zbudowana: w niey piec czarnyi, stoł i ławy wkoło, sieni s chrostu plecione; w sieni miastho piwnice komora z drzewa budowana; tho wszitko słoma kritho.

Kthore tho pomienione mlinyi, karczmyi, mitho i grobelne arendowano poddanyim iego xięzęcęy mosci s Połoneyi, Haskowi Omelianycowu y Sawickiemu, roku 98, od nowego latha na trzi latha po sobie idące, na każdy rok z osobna po kop 130.

Do kthoreyi arendyi przidano im iest włok 2 i sianożęc według dawnego zwiczaiu i napisania w inwentarzu, także i drew na każdy rok po 30 wozow, o czem dostatecznie y na liściech aren-darskich iest napisano.

Popowi Połonskiemu, do cerkwie Połonskiej, według zwiczaiu dawnego, co się kolwiek w dzień piątkowy od wszitkich kót każdego thidnia wyimiaru dostanie, thedy tho wszitko napoły i z arendarzmi themu popowi dzielono byić ma, a mlinarzowi w thich mliniech czwartha miara byić ma.

Mlinki Baiewskie.

Piersi mlinek w siele Baiewie ze wszitkimi potrzebami, o jednym korecznym kole z drzewa budowany.

Drugi mlinek za siołem Baiewem, przeciwko gaiowi Baiew-skiemu, na drugiem stawku Baiewskim, o jednem kole, kthoryi także dla małosci wodyi we dnie miele, a w nocyi stoi, wodyi przibira; thesz z drzewa budowany, słomą krithi.

Karczma Baiewska.

Tho iest: piekarnia drzewianna, w nieyi piec czarnyi, ławy i wkoło, sień i komora s chrostu plecione, w sieni piwnica; tho wszitko słomą kritho.

Karczma Ozdowska.

Thak, iako i Baiewska, tem że strichem budowana.

Aręda tich karczem i młynow.

Karczmę Baiewską y Ozdowską, także i the wiszey pomienione oba mlinki w Baiewie, arendowano poddanemu iego xięzęcęy mosci

z Ozdowa Truchnowi Popowiczowi, roku 98, od Nowego latha na trzi lata po sobie idące, za każdy z osobna rok płacić ma kop 49 lithewskich, który iusz swem kosztem the potrzeby mlińskie, nie kładąc na tho żadnego grosza iego xiążęcęy mosci, odprawować ma; a w thich mliniech mlinarzowi trzecia miara z wyimiaru być ma.

Arenda Korszewska i budowanie mlina y karczmy.

W siele Korszewie mlin, w którym kół mucznich 2, skrzinia dla sypania zboża wyimiernego; tam że karczma, w nieyi piekarnia, z drzewa budowana, piec czarnyi, ławy wkoło, stół 1, drzwi na zawiasach, sień s chrostu i chiża plecione, wrotha wiezne 2. Tam browar, s chrostu robionyi, słoma krithi, kocioł piwnyi, kadzi 2 wielgie i koritho; ozdownia dla suszenia słodow stara i słodownia. Thę arendę karczmę, młyn, mitho arędowano poddanyim iego xiążęcęy mosci Jowchimowi Kulhaiowi a Anthonowi Omelianycowici za kop 50, na trzi latha po sobie idące, począwszy od Nowego latha roku 98, na każdy rok z osobna płacić mayią.

Do kthoreyi arendyi włoka 1 i sianożęci, błotha z brzegiem morgow 5, a w Burzinie morgi 2 przidano bez płathu, wolno.

Stawi Połonskie.

Stawy dwa Połonskie, jeden za drugiem, ze dwu stron dworu Połonskiego leżą, ktorich stawów być ma spusth dnia 1 septembra, iakosz roku 97 był spuszczony, a trwał asz do Wielkiej nocy roku 98; za kthoryi kupcyi dają złothich 1100. Do których stawów stacia według dawnego zwyczaju arendarzom być ma.

Stawki Baiewskie.

Jeden we wsi Baiiewie, w ktem karpie, płoć y okunie; a drugi stawek pod gaiem Baiewskiem, w ktem ryby pospolithe, kthoryi był na spusth arendowanyi w roku 98 za kop 42.

Arenda i c h.

Then stawek karpiowyi, wiszeyi pomienionyi, w roku 97 na spusth arendowano o s. Siemionie, przed iarmarkiem Luckiem, za kop 30. A then drugi stawek, pod gaiem Baiewskim, d. 29 augusta, roku 98, arendowano za kop 42, iako wiszey; od rozkopania do zaięcia pospolicie trwa niedziel 12. Do kthorich żadna stacia dawana byić nie ma, oprocz troche drew i chrostu. A wszakże, gdzie iusz wodę puszczone, thedy pan Alexander Podbielski od d. 18 septembra na pana Bracławskiego then staw złowił.

Defalkacia mlińska.

Gdyi czas spusthu stavow Połonskich i Nahoreckich być mał kthoryi od septembra 1 dnia asz do Wielkiei nocy, przez niedzie, 26 od rozkopania do zaięcia ma trwać, za then wszithek czas arendarzowi thich mlinow Nahorskich, kthoryi že z mlinow Nahorskich płaci po kop 80, s teyi summyi arendyi mlinskieyi wyitrapcono i defalkowano być ma według starodawnego swiczaiu kop. 45.

A z mlinku Baiewskiego, w sielie Baiiewie, isz przez rok arędyi kop 10 przichodzi, gdyi spusth przipada i przez trzi niedziele telko trwać będzie, wyitrapcono być ma s summyi arendarskieyi na każdy thidzień po groszey 12. A s thego mlinka, co pod gaiem, s którego telko kop. 3 gr. 36 na każdy rok arendyi dawała, gdyi spusth przypadnie i przez 12 niedziel od rozkopania asz do zaięcia będzie trwać, wyitrapcono być ma na każdy thidzień po groszey 4.

Włosć Poleska w powiecie Pinskiem.

Sioło Uhrinicze.

Dworzycze Kopilowicz, dymow 7. Dań miodowa:

	Kep.	Grossy.	Pensia-
Matey Machnowic s sinami żonathemi, starzec, .	2	7	—
Lewko a Mic Oleszkowiczi, synyi 2 małe	1	2	—
Marcin Oleszkowic, ...	—	2?	—
Klim Zankiewic s sinami 4	1	24	—
Jacko Falciewic, synyi 2	—	44	—
Mic Falciewic a zięć Ihnath	—	44	—
Samon Machnowic s sinem	—	44	—

Dwor Rokiticz, dymow 10. Dań miodowa:

Simon a Demid Kaluchowiczi	—	31	5.
Matwieyi Kaluchowic s sinem	—	19	5.
Daczko Kaluchowic, sinyi 3	—	19	5.
Falko Nazarkowic, s sinami 2	—	20	—
Nester Nazarkowic, s sinem	—	20	—
Olesieyi Nazarkowic	—	20	—
Andrzeyi Nazarkowic	—	20	—
Iwan Fedczewic s sinami 4	—	42	—
Decko a Trisz Iwanowiczi, sin 1	1	20	—
Senko Olisieiewic	—	48	—

Tchorzewic, dymow 5. Dań miodowa:

Sawon Kleczewic s sinami 2	1	29	—
Pacyina Wasilewic s sinami 2	—	31	5.
Decko Karpowic s sinami 4	1	13	5.
Sawon Karpowic s sinem	—	39	—
Iwan Wasilewic	—	31	5.

Hitkowics, dymow 6. Dań miodowa:

	Kop.	Groszy.	Peniaz
Iwaszko Waczewic s sinami 4	1	—	—
Karp Waczewic s sinem	—	30	—
Żdan Łukianowic z bratem i s sinami 2	—	32	4.
Walenti Pawłowic	—	19	—
Macko Wieliczkowic s sinem	—	32	4
Fedor Wasilewic s sinami 2	—	32	4.

Minowicz, dymow 11. Dań miodowa:

Wasko Ławrinowicz	—	25	—
Kuzma Lowsieiewicz z zięciem	1	10	—
waszko Daniłowic s sinem	1	1	5.
Ułas Iwanowic s sinem	1	1	6.
Zienko a Olifer s sinami 2 Jackowicy	1	23	—
Paweł Jackowic s sinami 2	1	1	—
Kurilo Maximowic s sinami 2	—	53	—
Olifier Androsowic s sinem i z bratem	—	44	—
Denis Hałczic s sinem	—	35	—
Thoma Sienkowic	1	6	—
Zienko Steczkowic s sinami 2	1	6	—

Horbaczewic, dymow 11. Dań miodowa:

Tiszko Iwanowicz s sinami 2 i z wnukiem	—	58	—
Łuczka a Trochim Smoliczi	—	22	6.
Kric Walciewic s sinami 4	1	8	4.
Olesko Ławrinowic	—	57	—
Hriniec Jakimowic s sinami 3	—	34	—
Weremiyi Stefanowic s sinami 4	—	58	—
Iwan Miscewic s sinem	1	7	—
Moisieyi Ochromowicz s sinami 2	1	—	—
Pilip Chwedewic z brathem	1	—	—

	Kop.	Groszy.	Peniąz.
Androh Klimowic z bracią 4	—	58	—
Parchom Joskiewic z bracią 2	—	58	—

Dawidowicz, dymow 7. Dań miodowa:

Matwieyi Oleskowic z sinami 2	—	51	—
Decko a Jlia Filimonowiczi	1	14	—
Procko z Kuzmicem, sinyi 2	1	14	—
Wasko Bakuthic s sinami 2	—	37	—
Masko Bakuthic s sinami 2	—	37	—

Pop Uhrinicki trzima dwie ziemi, s kthorich za dań płaciwano pieniędzmi kop 2 gr. 6; na then czas na cerkiew od płathu wolne.

Mlinarz ziemi żadneyi nie ma, thelko chatkę zbudowaną w thei wsi, od płathu wolne.

Kowal także ziemi nie ma, telko chałupa, w theyi wsi mieszka, od płathu wolne.

I summa w Uhrinicach: dworzisch 7, a dymow 58, s kthorich od płathu wolnych czini 4.

A isz na robothę do żniwia (iako przed them byli powinni do Połonney) nie chodzą, za co s każdego dymu po iednemu złothemu ¹⁾ płacąc, czini z dyimow 54 złotich 54... kop. 21.

Za dań miodową płathu kop 46, gr. 34, pien. 2.

Tham że, w thei wsi, cerkiew ruska Świętheyi Piatnice zbudowana; karczma w thei že wsi na arendzie.

M l y n.

Młyn w thei wsi Uhrinicach, kół mącznych 2, folusz 1; kuznia do kowania żelaza, o czem niżeyi zmianka przi arendzie. Tham że bywią gonyi bobrowe na rzece Hochocie. W thei že wsi Uhrini.

¹⁾ Одинъ злотый польскій равнялся въ это время 24 грошамъ литовскимъ (см. Жизнь князя Андрея Михайловича Курбского въ Литве и на Волыни. Кіевъ, 1849, II, стр. 43).

cach iesth pułdворzische kniazki pusthe, s kthorego, według powieści poddanich, przichodziło kniaziu dani miodu, miodem wiader trzi.

Sioło Berczicze.

Dwor Sawicz, dymow 12. Dań miodowa:

	Kop	Groszy	Peniaz.
Fedor Jurkiewic s sinami 3	2	—	—
Jowchim Fedciewic	1	—	—
Kuzma Koroczewic s sinem, brathankow 2 . . .	—	59	—
Hric Denisowic s sinem	—	29	5.
Hacko Hriczewic	—	29	5.
Serheyi a Demid Hriczewiczi	—	59	—
Taras Hańcowic z brathi 3	—	33	—
Andrzei Iwanowicz s sinem	—	33	—
Iwan Ihnatowicz s sinem	—	33	—
Josko Jowchimowicz s sinami 2	—	43	—
Mic Onieszkowic s sinem	—	30	—
Thoma Mieszkowic z zięciem	—	30	—

Charitonowicz, dymow 14. Dań miodowa:

	Kop.	Groszy.	Penias
Kostiuk Charithonowic, sin i zięc	—	27	5.
Wasil Sienkowicz z zięciem Tiszkiem	1	1	5.
Anthon Sienkowic s sinami 2	1	1	5.
Filimon Proniewicz	—	16	5.
Demko Smalewicz	—	31	5.
Hawriło Łaniko s sinami 2	—	43	5.
Olisieyi Filipowic s sinem	—	16	5.
Radko Łkowal	—	16	5.
Juchno Miczewic s sinami 3	—	24	—
Timosz Michałkowic s sinami 3	—	51	5.
Nazarko Hihiwic	—	44	—

	Kop.	Groszy.	Peniaz.
Jowchim a Kalko Iwanowiczi s sinami 4	1	4	5.
Mikitha Wakulicz s sinami 2	—	41	—
Jowchim Michałkowic, bracieyi 4	—	52	5.

Summa w Berczicach: dworziscz 2, a dyimow 26.

Płacą pozłothowczizny za robothe tak, iako się wiszeyi pomieniło, przí siele Uhrinickiem, z dimu po złothemu 1; przichodzithedyi z dimow 26 złothich polskich 26, a kop 10.

Za dań s teyi wsi przichodzi kop. 18.

Czini płathu wszitkiego s theyi wsi za dań y podyimscziznę kop 29 gr. 5, pien. 5.

W them že siele Berczicach iego mość pan Mikołayi Sapieha, woiewoda Withepski, dzierzi dworzische iedno, na nim dyimow 3; dayią dani miodu wiader 2, žitha mar 4, owsa mar 4.

Sioło Bychowo.

Dworzische Fieskowic, dymow 16. Dań miodowa:

	Kop.	Groszy.	Peniaz.
Daniło Tedewic s sinami 2	1	7	—
Andrzei Jackowic s sinem	1	8	—
Hricz Iwanowic z brathi 2	2	45	—
Sawon Xawka s sinem	2	45	—
Jacko Piotrowic z bratem Fedkiem	1	1	—
Zdaniec Piotrowic s sinem	—	35	—
Iwaszko Droczewic s sinyi 2	—	43	—
Sawka a Jarosz Sidorowic z bracią i bratankiem	1	38	—
Decko Hriczkowic s sinami 3	—	37	—
Stecko Hridin	—	37	—
Iwaszko Hrinkiewic z bratankiem	—	49	—
Marcin Ozira s sinami 3	—	21	—
Jowchim Kuzewic s sinami 2	—	21	—
Sidor Kononowic s pasierzbem	—	37	5.

	Kop.	Groszy.	Peniasz
Kuriło Iwanowicz s sinami 3	—	37	—
Onisko Chwedczewic s sinami 2	—	49	—

Zubowicz, dymow 14. Dań miodowa:

	Kop.	Groszy.	Peniasz.
Ostap Denisowic z zięciem	—	21	5.
Radec Hrinczewic	—	21	5.
Kalenik Hrinczewic z bratem	—	21	5.
Sienko Charkowic s sinami 2	—	34	—
Andrzeyi Charkowic s sinami 3	—	34	—
Wakuła Olekszowic.	1	8	—
Prothasz Tarasowic	—	21	5.
Sienko, Iwan, Sanko Maximowiczi	—	38	5.
Condrrath Lucyiforowic s sinem	—	38	5.
Iwan Packowic z bratankiem	1	18	—
Owdzieyi Łuczkowic s sinami 2	—	39	—
Kalenik Miczewic s sinami 3	—	39	—
Matwieyi Kuczewic	—	39	—
Jacko, Sienko, Stecko Sawonowiczi	—	39	—

I w Bichowie dworzisc 2, a dymow 30.

Płacą po złothowczizny za robothę z dimow 30 złotich polskich 30 i kop 12.

Za dań miodową płacą kop 25 gr. 23.

Czini s thego sioła za dań i podyimcziznę lithewskich kop 37, gr. 23, pien. 5.

W thei že wsi Bychowie mlinek, w nim koło 1, na wiosne a w iesieni telko miele; arendowano wespół z mlinkiem Uhrinickiem, o czem przi arendzie napisano.

Tham že, w them siele Bichowie, są poddani roznich panow, sąmsiad iego xiążcey mosci: pana woiewody i Withepskiego dworzische iedno, dyimow 6, s kthórego dayią dani miodu wiader 6, żitha w snopie kop $2\frac{1}{2}$, owsa mar 3. Pana Woyinyi, kraiczegego

Lithewskiego, dworziscze 1, a dimow 5, dayią dani miodu wiader 3, zitha w snopie kopę 1, owsa mar 1. Kniazia Kozieki ¹⁾ dyimow 4, dają dani miodu wiader 3. Pana.... dworziscze, dają dani miodu wiader 3.

Arenda Poleska.

W siele Uhrinicach mlin na rzecze Stochocie, w nim kół mącznych 2 i folusz. Drugi mlinek w siele Bichowie zasusznyi, tho iesth wiosną a w iesieni miele; w nim koło jedno, S ktorich mlinów na arendarza wyimiaru miarek trzi, na mlinarza miarka jedna, tak ze i s folusza brano byić ma. K themu karczma w Uhrinicach i mitho. Tho wszitko arendują arendą na każdy rok po kop 55. Do thego kamienie i wszelkie potrzeby, do thego mlina należące, then arendarz iz mlinarzem swem własnym kosztem kupować i odprawować mają i są powinni.

Ruda Poleska.

W Uhrinicach, na thei że grobli i rzece Stochocie, na któreyi i mlin, ruda dla robienia żelaza ze wszitkiemi potrzebami iest zbudowana, s któreyi arendyi dają na każdy rok sosników kop $3\frac{1}{3}$ par y po dwa sadyi żelaza do pługow. Themu rudnikowi w siele Uhrinicach dom dla mieszkania od płathu wolne.

Gony bobrowe.

Przy siele Uhrinickim, na rzece Stochocie, są gony bobrowe, na kthoreyi gdyi się trafi bobry, na iego xiążęcęy mosci ubyiają.

I summa w wszitkich trzech wsiach: dworziscz 11 a dyimow 114, s kthórich wolnych od płathu dyimow 4, płacą po złothemu z dyimow 110, czini kop 44.

¹⁾ Князь Дмитрий Андреевич Козька былъ сыномъ Андрея Козьки, который бы-
жалъ изъ Московскаго государства въ 1624 году. (Кн. земская Владык. 1577—1579,
л.мс. 176.

Za dań miodową s thich trzech sioł kop 90, gr. 39, pien. 2.

Za arędę karczmy, mlina y mitha kop 55.

I summa czini thego kop. 189, gr. 39, pien. 2, a sosnikow par kop $3\frac{1}{2}$ y dwa sadyi żelaza do pługow.

Granice imienia Połońskiego.

Począwszy od rzeki Połonneyi, zostawując grunth Ceperowski po lewie, a grunth Baiewski po prawie, tha granica blothem idzie prostho asz do kopca, podle drogi Ceperowskieyi z Baiewa usyipanego. Od thego kopca przez pole, doliną także, nie prosto iednak, bo kopcyi po theyi granicyi są sypane asz do mohiły, kthora nad goscińcem Łuckim do Torczina leży. Thą drogą iadąc do Lucka, także zostawując grunth Baiewski i sioła Horodiscza po prawie, a grunth pana Borzobohathego Zaboroliński po lewie, asz do grunthu granicyi pana Bokiyowej Omelianickiej; tham że tha droga trochę się graniczi z grunthem pana Bokiejowem Omelianickiem; a pothen grunth Połoński, sioła Horodiscza, poszrot przez the drogi ku gaiowi Omelianickiemu; thą granicą asz do grunthu Hnidawskiego, kthoreyi grunth Hnidawski, także iako y Omeleńnicki, zostawując po lewie, a po prawie grunt Połonski asz do grunthu i granicyi Połoneyi wladiczineyi, thą granicą idąc nieprostho przes rzekę Połoną, asz do drogi s Połoneyi i z Horki do Pułhanowa; thą drogą iadąc ku Pułhanowu, zostawując grunth wladicziney Połoneyi po lewie, a po prawie grunth Połonski, sioła Horki i Połoneyi, asz po dolinę, kthóra dolina graniczi grunth Pułhanowski z grunthem Połonskiem, zostawując grunth Pułhanowski po lewie, a Połonski po prawie, asz do granice y kopcow Ławrowskich. Tha granica idąc nie prostho także, zostawując grunth Pułhanowski po lewie, a Połonski y Ozdowski po prawie, asz do narożnego kopca, kthoryi sthoi nad goscińcem Lwowskim do

Łucka. Kthóry i then kopiec graniczi grunth Ławrowski, Nieswiecki, Korszowski, Ratnowski y Ozdowski. Ydąc od thego kopca them goscińcem ku Łuckowi, także zostawując grunth Ozdowski po prawie, a grunth Ratnowski po lewie, asz do sciany Rathnowskiej, kthóra sciana do thego sz goscińca z lewej strony przypadła. Thą scianą przeszedzi grunth Ozdowski, przez then gosciniec Lwowski, także zostawując grunth Rathnowski po lewie, a Ozdowski po prawie, asz do rzeki Połoneyi. Thą rzeką idąc w góre, mimo dwór Rathnowski, zostawując grunth Baiewski po prawie, a Ratnowski po lewie, asz do granice Ceperowskiej, tho iesth do thego miejsca, od kthórego się poczęła pisać granica Ceperowska z Baiewa.

Granica Korszewska.

Tha granica Korszewska, począwszy od thego zwisz mianowanego kopca narożnego, nad goscińcem Lwowskim do Łucka, ydąc them goscińcem od Łucka ku Lwowi, zostawując grunth Nieswiecki po lewie, a Korszewski po prawie, asz do granice Nieswieckiej, kthóra s prawej ręki przypadła do thego goscińca Lwowskiego. Thą granicą wszitką polem, zostawując grunth Nieswiecki po lewie, a Korszewski po prawie, asz do końca groble starej, kthóra nad rzeką z Nieswiecą asz do Korszowa cieczci grunth leży. Thą rzeką w niszu idąc, zostawując grunth Nieswiecki, Podberezski, Wiktorzanski i Horodecki po lewie, a Korszewski po prawie, asz do granice Wiktorzanskich, a granicą Wiktorzanską wiszedszyi przy rzeki, przez błoto na pole, poliem asz do granice Rathnowskiej, a granicą Ratnowską asz do zwisz pomienionego narożnego kopca, po gosciniec Lucki do Lwowa.

Zamknienie tego inwentarza, abo summarius krótko zebrany.

Imiona Wolinskie.

Dochodow z imion Połonskich, okrom grunthow wolnych i nieco nieprzyjethich, uczini czinszowych pieniedzi kop 587, gr. 28.

Za arendę karczem, mlinow i pogrobelnego kop 229.

Za spust stawow Połońskich, kthóryи był roku 97, dnia 1 octobra, kupcy dayią złothych 1100, kthorich zawsze po trzech leciech, wstempując na czwarthi rok, spust przipada, kthórego czasu arendarz mliński żadnego pożitku, dla niemełcia we mlinech, nie ma, przetho za tho defalkuie mu sie kop 45. A tak the stawy, wyitraciwszi thę pomienioną defalkatią arendarzowi mlińskiemu, rachuie sie, thelko według theraznieiszeyi ceny, za kop 395; rozdzieliwszi tho na czworo dla thego, aby się wiedziało, iako wiele prowenthów każdego roku uczinić ma, kładzie się za rok kop 98, gr. 45.

A za spust stawkow Baiewskich, tho iest: iednego we wsi Baiiewie, kthorego spust był roku 97, o żniwach, przed Siemionem, za kop 30, a drugi pod gaiem Baiewskim, kthorego spust był roku 98, in augustho dnia ostatecznego, za kop 42 umowiono było. The thedy dwa stawki czinią kop 72. A isz także arendarzowi mlińskiemu, kthoryi przes czas spustow żadnego pożitku mieć nie będzie, thedyi mu się defalkuie s sumyi iego arędarskieiyi tak, iako iesth wiszeyi przi opisaniu stawow dostatecznie opisano, kop 1, gr. 24; zostanie thedyi kop 70, gr. 36. Któżich thich stawkow, dla pewnych prziczin, isz we czteryi latha, wstempując na piąthi rok, spust przipada, przetho thesz tho summę pieniedzi z nich przichodzącą na pięć części dzieląc, iakobyi z nich uczinić miało na każdy rok po kop 14, gr. 7, pien. 2.

Przedaja trzesni.

Za trzesnie gaju Baiewskiego, gdi się przed them dobrze zradzali, bierano po 50 kop, czasem mnieyi. Theras themi latyi, isz sie

nie zradzały, przetho thesz za the trzesnie na then czas nic sumy pieniężneyi do sumariusza się nie kładzie. Iednak, gdi się kthórego roku zrodzi, thedyi urzędnik, według nailepszego požitku iego mosci, one przedawać i z ich na liczbie respondować ma; a z inszych gaiow trzesnie ususziwszi, do spiżarni iego xiążeczy mosci odeskać się mayią.

Uczini thego wszitkiego kop 928, gr. 24, pien. 2, žitha dzia-kielnego mar $54\frac{1}{2}$, owsa pastuskiego mar 91.

Włosci Poleskie.

Z imion Poleskich za dań miodową kop 90, gr. 39.

Za podyimsczynę kop 44. Za arędę karczem, mlinow i mitha kop 55. Uczini thego s Polesia kop. 189, gr. 39, pien. 2.

Za arędę rudyi sosników par kop $3\frac{1}{2}$ i dwa sadyi żelaza pługowych.

Summa summarum wszitkich dochodów i prowentów z imion Wolińskich i Poleskich, okrom gumna y obory, czini płathu pieniężnego kop 1118, gr. 4, pien. 4.

A co się dothicze ziemianina iego xiążeczy mosci, pana mego, iego mosci pana woiewody Wileńskiego, pana Makara Stefanowicza, kthorego sobie iego xiążectwa mosć, pan moyi, iego mość pan woiewoda Wileński, s teyi majątkowości frimarcząc z iego moscią xiążeciem Koszerskim, castalanem Bracławskim, na ymiona iego mosci Litewskie Owanthę i przyległościami oneyi na Połoną, onego sobie wyiliawszy z osiadłością, z grunthem i s poddannemi iego, zasta-wił dla posług swich w them kraju wiecznemi czasyi,—do kthórego tak samego, iako poddanych, grunthow, gaiow, sianożęci i ze wszemi požitki iego xiążę iego mosć Koszerskie thak sam, iako i małżonka iego mosci y pothomkowie ich mosci, żadnego wstępu, władzi a ni prawa mieć nie mają wiecznie. Kthóry tho ziemianin

iego mosci pan Makar Stephanowic osiadłosc ma przy siele Ozdowie, na dworzisczu Duthowskiem, nad krynicą wielgą Ozdowską. Kthórego grunthu iego s sadzibą, s siedlisczem, z ogrodami, s sadem, s pasthewnikami, s polami orzonnemi, s stawkiem na rudzie zasypanem, s sianożcią około krinicę y z rogiem gaiu berezowca, granica mianowicie tho iesth: poczawszi od rzeki stawu Połonskiego, miedzą podle morgu poddannego Ozdowskiego, Łuczki Korzewica, ku drodze, kthora idzie z Ozdowa do Połoneyi; a przes drogę prostho gaiem berezowcem do scianyi, kthóra leży za them gaiem berezowcem, do kthoreyi końcem dochodzą włoki Ozdowskie, a scianą do dolinyi, przeziwiajceyi Wierbia, a doliną ku stawkowi, kthóri na rudce, podle domu swego, zasyipał then że pan Makar Stefanowicz. A poddani iego domami swemi mieszkaią w siele Ozdowie, tho iesth: wdowa Kuleszicha z dwiema sinami Wenedekiem i Thomą, po koniec grobelki, Sieńko Doroszewicz, Jacko Szarnpicz, Andrzeji Przistrzało domami na ogrodziech mieszkaią, na dworzisczu Prochimowskim, nad rzeką, niedaleko cerkwi Ozdowskieyi. A grunthu iego orzonego, w polu iego, z gaiem y zaroslami, włów pięć i morgow siedmnaście, pręthow piętnaście, kthóre leżą w zascianku, między grunthem Pułhanowskim y Ławrowskim, w końcu włów Ozdowskich y Połonskich. A morgów sianożethnich w Korszewskim gruncie na sielisczu, podle Kosowskiego, morgow szesć. Y tak, iako się wiszeyi pomieniło, s themi grunthi w granicach mianowanich y s sianożcią mianowaną w sielisczu Korszewskim, co on zdawna od iego mosci pana woiewodyi Wileńskiego dzierzyi y użiwa, thego wszitkiego grunthu y theras then ziemianin jego xiążeczy mosci, pana mego, iego mosci pana woiewodyi Wileńskiego, pan Makar Stefanowic y potomkowie iego użiwać i dzierzeć mayią wiecznemi czasyi. A iego mosć xiążę Hrehoryi Sanguszko Koszerski, casztalan Bracławski, i potomkowie iego mosci do thego wszitkiego, iako się wiszeyi pomieniło, żadnego prawa nie mająąc, i żadnym sposobem w tho wstęmpować się nie będzie powinien wiecznemi czasyi.

Kthoryi tho inwentarz podania Połonneyi, ze wszitkiemi wsiami, do niey należącemi, y wsi Poleskick, od jasnie oswieconego xiążęcia iego mosci pana Krzistopha Radziwiła, xiążęcia na Bierzach z Dubinek, woiewody Wileńskiego, hetmana nayiwiszego Wielkiego księstwa Litewskiego, Soleckiego, Urzędowskiego, Borysowskiego etc. etc. starostyi, dzierzawcy Kokonhawskiego i Hamskiego, przes urzędnika iego mosci Połonskiego pana Michała Kendzierskiego, wielmożnemu panu xiążęciu iego mosci Hrehorowi Sanguszkiemu Koszerskiemu, casztalanowi Bracławskiemu, przes nas woznych Matisa Sławogurskiego, woznego y generała powiathu Łuckiego, a Fiedora Swiridowskiego, woznego. Do kthórego tho inwentarza, prz pieczęci pana Michała Kendzierskiego i podpisu ręki iego, y my pieczęci swe przyłożili, s podpisem ręki meyi własneyi Swiridowskiego. Pisan w Połonneyi, roku thisiąc pięcseth dziewięćdziesiąt osmego, miesiąca septembra, dnia osmnastego, y do xiąg grothskich Łuckich przes nas, woznych pomienionich, iesth danyi y actikowan.

Pisał Kędzierski ręką swą.

Mieysce pieczęci.

Pan Koszersky przez obliatę do xiąg podał dziewiątego octobra w roku niniejszym 1598.... Jakub Lyszakowsky, podstarośni Luczky, przyjął. Maximilian Stempkowski....

Акторская книга Киевского Цензур. Архива 1598 года, № 2088, л. 98.